

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ,

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

LUX, LUX, IN PLUS LUX

Εύρискόμεθα ἀναμφιβόλως εἰς ἐποχὴν κοσμογονικὴν. Βαθὺ σκότος καλύπτει τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Μόλις ὑπωπτεύεται τις ὅτι ὑπάρχει ἥλιος. Εἰς ὀλίγους ἀναπαύονται αἱ θερμοσυροὶ ἀκτίνες του, δι' ὧν διαδίδεται τὸ φῶς εἰς τοὺς βλέποντας. Πολλοὶ ἔχουν βεβλαμμένην τὴν ὄρασιν καὶ ἱκανοποιοῦνται εἰς τὴν ὁμίχλην. Οἱ ὑπόλοιποι, αἱ ἀναρίθμητοι στρατιαὶ τῶν ἀνθρώπων, οὕτως ἢ ἄλλως, εἶναι τυφλοὶ.

Ἐν τούτοις, πάντες δαισθάνονται τὴν παρουσίαν μιᾶς ἀπειλῆς καί, ὡς ἔξ ἐνστίκτου, ζητοῦν νὰ σωθοῦν. Κινοῦνται ἐν σπουδῇ, ἀναμοχλεύουν δυνάμεις, ὀργανοῦνται ἀμυντικῶς, παρασκευάζονται εἰς πόλεμον, συσκέπτονται, ἀνησυχοῦν.

Ἀσύλληπτος συσσώρευσις σιδήρου, παραγωγὴ ἱλιγγιώδης καταστρεπτικῶν μέσων, καθυπόταξις ἀπιθάνων δυνάμεων, βαρῦγδοιοὶ κινήσεις. Βαθὺς ἀκούεται μυκηθμός. Ἡ γῆ στένει, ὁ φλοιός της μόλις ἀντέχει. Ἡ ἀνθρωπότης ὠδίνει. Τί θὰ προέλθῃ; Ἄγνωστον. Ὁ κόσμος διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα ἐχθρικά, ἔτοιμα νὰ συγκρουσθοῦν. Ὁ πόλεμος μετατοπίζεται ἀπὸ τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐδάφους, εἰς τὸ πεδῖον τῆς ἐν ὄπλοις ῥήξεως. Φαίνεται, ὅτι οἱ ἀνθρωποὶ καὶ πάλιν ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν εἰς αἷμα τὸ τίμημα τῶν ἁμαρτιῶν των. Ἄλλ' ἄρα γε, θὰ εἶναι τοῦτο ἡ τελευταῖα προᾶξις τοῦ παγκοσμίου δράματος; Ποῦ πορευόμεθα; Χάος. Μάτην ἐπιζητεῖται ἡ εἰρήνευσις. Ἀδύνατος

φαίνεται ἡ κατανόησις τοῦ μυστηρίου τούτου δι' ἱστορικῶν κριτηρίων. Ἀπίθανος ὑποτίθεται ἡ διαπίστωσις τῆς ἀνάγκης νέας χύσεως αἵματος. Καὶ ὅμως, καλπάζομεν φρενήρεις πρὸς μίαν, ἄνευ προηγουμένου, καταστροφὴν, Ἔσωθεν, ἔξωθεν, πανταχόθεν, ἀκαταστασίαι, φόβοι, ἐπιβουλαί. «Συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ».

Ἦδη, ὁ δι' ἐκάτερα τὰ συστήματα τῶν κρατῶν κοινὸς κίνδυνος, συσπειροῖ περὶ τὸ κέντρον ἐκάστου τοὺς λαούς. Συνεργασία, ἀλληλεγγύη, κοινὴ ἄμυνα. Ἡ ἀνάγκη τῆς συναδελφώσεως, ἐν ὅψει τοῦ κινδύνου, καθίσταται ἐντονωτέρα. Ἐνας πολυποίκιλος «ψυχρὸς πόλεμος» διεξάγεται. Μία δοκιμασία τῶν νεύρων σιωπηλῶς ἐνεργεῖται.

Οἱ πολιτισμοί, αἱ κοσμοθεωρίαι, τὰ κοινωνιστικὰ συστήματα, αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι, τὰ ιδεώδη, αἱ θρησκείαι, ἡ ἀθεΐα ἀμφισβητοῦνται. Τὸ Δίκαιον παρὰ πάντων διεκδικεῖται. Καὶ ἡ ταλαίπωρος ἀνθρωπότης συνθλίβεται εἰς τὸν πύγκόσμιον σάλον τῶν ποικιλωνύμων θεωριῶν, μεταξὺ ἀληθείας καὶ πλάνης, μὴ δυναμένη νὰ ἐκλέξη τὴν ὁδὸν τῆς, παραπαίουσα, ἄτονον καὶ ἔνδακρυ στρέφουσα τὸ βλέμμα εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ ἀπὸ Βορρᾶ ἐχθρὸς μὲ τὴν δορυφορίαν τῶν δούλων λαῶν, τρίζει πρὸς τὴν Δύσιν τοὺς ὁδόντας. Ἡ κραταιᾶ Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία στέλλει μηνύματα αἰσιοδοξίας πρὸς τὰ διαπληκτιζόμενα σύμμαχα κράτη. Παντοῦ διχοστασίαι, ἔριδες, φιλοδοξίαι, πάθη καὶ ἀτέλειαι πρὸς φέρουν φθοράν. Οἱ Ἠγέται πτωχοί, ἀνεπαρκεῖς, ἀνίκανοι νὰ ἐξαρθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, νὰ συλλάβουν τὸ νόημα τῆς ἐποχῆς, νὰ κατανοήσουν τὸ αἷτημα τῆς ἱστορικῆς ταύτης καμπῆς. Ἄρχοντες ἀνάπηροι. Ἄρχοντες χωρὶς Χριστόν. Ἀπελπισία κατέχει τοὺς λαούς. Ζοφερὰ ἐρωτήματα ἀνακύπτουν. Ματαίως ἐχύθη τόσον αἷμα; Τὸ ἰδεῶδες τῆς μονίμου ἐν τῷ κόσμῳ εἰρήνης, ἀποτελεῖ οὐτοπίαν; Ὁ Ἑλληνορωμαϊκὸς Πολιτισμὸς, ἐστίαθη ἀνίκανος νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν σεβασμὸν εἰς τὸ πνεῦμα; Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης; Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ πόλεμος ἀποτελεῖ βιολογικὴν τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκην;

Τὰ χριστιανικὰ ἔθνη ἀνασταυρώνουν τὸν Χριστόν. Οἱ πειπλανημένοι λαοὶ τὸν ἀγνοοῦν, καὶ τὰ ἄθεα κατεστῶτα ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ τὴν ὀπισθοδρομίαν. Ὁ Σατανᾶς ἐξεκόλαψε

τὸ ἀποφώλιον κομμουνιστικὸν τέρας καὶ ἡ ὑποκρισία καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς βίος τῶν χριστιανῶν τὸ ἐξέθρεψαν.

Ἐυρισκόμεθα πρὸ σοβούσης τρομακτικῆς λαίλαπος. Ἀσφαλῶς θὰ ξεσπάσῃ. Ἦδη νέφη πυκνὰ κατακαλύπτουν τὸν διεθνῆ γλαυκὸν οὐρανόν. Αἱ προσπάθειαι ἐνοποιήσεως τῶν ἐθνῶν, ἀποτελοῦν σπασμωδικὰς κινήσεις τοῦ ἐνστίκτου αὐτοσυντηρήσεως. Οὐδεμία ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν ἐσωτερικὴ ἐπαφή. Ἀπουσιάζει ἡ ἐνοποιὸς χριστιανικὴ ἀγάπη. Ποῦ δύναται νὰ θεμελιωθῇ ἡ τόσον ἀναγκαῖα ἔνωσις; Ὁ Πολιτισμὸς τοῦ αἰῶνος μας, δύναται νὰ ἐγκαυᾶται διὰ τὴν μηχανικὴν λάμπιν καὶ τὴν ταχύτητά του, ὅχι ὅμως καὶ δι' ἀνθρωπισμόν. Ἡ μὴ ἀποδοχὴ τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τινὰς χώρας, ἡ καταπολέμησίς του εἰς ἄλλας, καὶ ἡ ἀντιευαγγελικὴ ζωὴ τῶν «τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων» χριστιανικῶν λαῶν, δὲν καταδεικνύει, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει ἐπὶ τῆς γῆς; Ποῦ φερόμεθα; Διατὶ ἐφιδάσαμεν πρὸ τοῦ χείλους τῆς ἀβύσσου;

*
* *

Δι' ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἡ ἱστορία, νὰ ἐρμηνευθῇ ἡ ἐξέλιξις, ἡ πορεία τῶν πραγμάτων, εἰμὴ μόνον ὀρωμένη ἀπὸ τῆς περιωπῆς τῆς πίστεως εἰς ἓνα Θεόν, ὑπέροχτον ρυθμιστήν. Μόνον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐκκινοῦντες, καὶ τὰ πολυσύνθετα προβλήματα ἀπλοποιοῦμεν, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰτιολόγησιν τῶν φαινομένων ἐπιτυγχάνομεν, βλέποντες τὴν ἀλληλουχίαν τῆς ἱστορίας μὲ διαύγειαν κρυστάλλου.

Ἀπὸ χριστιανικῆς σκοπιᾶς, ἡ ἱστορία ὑφαίνεται μὲ δύο ἱστούς: τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Κακοῦ. Κάθε ἐποχὴ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τῆς ἀφεύκτου πάλης μεταξὺ τῶν δύο δυνάμεων. Πανταχοῦ βλέπομεν τὸ Καλὸν καὶ τὸ Κακόν. Αἱ κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων δὲν παρουσιάζονται ὁμοίотυποι, ὁμοιογενεῖς, διότι ἕκαστον μέλος των ἀποτελεῖ αὐτοτελῆ κόσμον. Διὰ τοῦτο, εἰς μίαν μεγάλην κοινότητα ἀπουσιάζει ἡ ἐνιαῖα μορφή, καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ποικιλίαν τύπων. Ἄλλ' ἐπειδὴ τόσον τὸ Καλόν, ὅσον καὶ τὸ Κακόν, ἀσκοῦν ἐπιρροήν, εἶναι μεταδοτικαὶ ἐνέργειαι, καὶ ἑκάστη δμάς, κοινωνία, ἔθνος, φέρει σχετικῶς, κοινὰ ἰδιώματα, κοινὴν πρόοδον, κοινὴν ἠθικότητα.

Ἐκεῖνο ὅπερ ὀνομάζομεν Πολιτισμόν, καταχρηστικῶς, δὲν

εἶναι εἰμὴ ἢ καθολικωτέρα κλίσεις τῶν ἀνθρώπων, ἥτις σχετικῶς ἐπαγιώθη. Ὁ βαθμὸς ἀναπτύξεως τῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Τεχνῶν, τῆς Τέχνης, ἐμφανίζουσι ἀπλῶς τὴν ζωτικότητα ἐνὸς λαοῦ. Ἀλλὰ τὴν ἠθικὴν του ἀξίαν, τὴν πνευματικὴν του καθαρότητα, τὸν ἀληθῆ Πολιτισμὸν του, καθορίζουσι ὁ τρόπος χρήσεως, ἡ ἠθικὴ ποιότης τῶν ἐπιτευγμάτων του.

Κάμνω Τέχνην ἀκόλαστον ἢ θεῖαν. Θεραπεύω μίαν Ἐπιστήμην διὰ νὰ εὐεργετήσω τὴν ἀνθρωπότητα ἢ διὰ νὰ τὴν ἐξοτρώσω. Φιλοσοφῶ, ἀναχωρῶν ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς θείας καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἢ σχηματίζω ἠθικοὺς κανόνας ἐρειδόμενος εἰς τὴν ὕλην, εἰς ἓνα ἄνθρωπον χωρὶς ψυχὴν. Πιστεύω εἰς τὸν ἀπὸ Ναζαρετῆ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐμφανίζω ὅτι κέκτημαι ἐσωτερικὴν εὐγένειαν καὶ λογικὸν νοῦν. Λατρεύω τὸν Βούδδα ὡς θεὸν καὶ προδίδω, ὅτι κατατρώχομαι ἀπὸ μελαγχολίαν καὶ ἄνοιαν.

Κατὰ τοὺς μεγάλους τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπολογητάς, ἡ ὑπαρξίς τοῦ Κακοῦ ὀφείλεται εἰς τὴν ἐν τῷ Παραδείσῳ πτώσιν τοῦ Ἀδάμ. Τὸ Κακόν, ἄλλως, ἢ ἁμαρτία, κατέλαβεν θέσιν κυριαρχικὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν ὅλῃ τῇ πνευματικῇ του ὑποστάσει. Ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἐγένετο ἀκριβῶς διὰ νὰ μεταβάλλῃ τὰς πρὸς τὸ Κακὸν κλίσεις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Ὁ Χριστός, λοιπόν, εἶναι ὁ μέγας ἰατρὸς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Τὸ μυστήριον τῆς θείας Οἰκονομίας, περιλαμβάνει τὰν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀνάστασιν. Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις μετὰ τὴν παράβασιν κατέστη ἀδύνατος, ἡσθένησε. Ὁ Χριστὸς ἀπῆλλαξε διὰ τοῦ ἐκχυθέντος αἵματός Του τῆς ἀσθενείας τὸν ἄνθρωπον καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὑπερφυσικὴν δύναμιν, ἵνα κατανικήσῃ τὸ Κακόν, τὸ ὁποῖον παρέμεινεν εἰς τὴν φύσιν ὡς ἁμαρτηρικὴ κλίσις. Οἱ μὴ εἰς Χριστὸν βαπτισθέντες ἔχουσι ἡμαυρωμένην ψυχὴν καὶ νοσοῦσαν. Ἐὰν ὁ χριστιανισμὸς, ὅστις ἐνίει ὑπερφυσικὴν δύναμιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἡδυνήθη νὰ κυριαρχήσῃ ἐφ' ὄλοκλήρου τοῦ Κακοῦ, πῶς ἄνθρωποι, ἐστερημένοι τῆς θείας βοήθειας, θὰ ἀποφύγουν τὸν ὄλεθρον;

Ὁ χριστιανισμὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ὡς ὁ ὠραιότερος εὐαγγελισμὸς τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ὡς ἡ δυναμικωτέρα ἀγασταλικὴ ἐνέργεια, ἐπὶ τῆς κακοποιοῦ ἀνθρωπίνης ὁπῆς. Μολαταῦτα, πρὶν καταβάλλει ἐπὶ τῆς γῆς τὰ θεῖα του σπέρματα,

ὁμολόγησεν ὅτι δὲν θὰ εὐδοκιμήσουν πανταχοῦ. Διὰ τὸν Θεῖον σπορέα, ὁ κόσμος ὅλος εἶναι ἓνας ἀγρός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπέβλεψεν στοργικῶς. Ἄλλὰ ἡ γῆ, δὲν εἶναι ὅλη «ἀγαθὴ».

Ἦδη κατέχομεν τὴν κλεῖδα τοῦ μυστηρίου Ὁ ἀγὼν τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Κακοῦ συνθέτει τὴν ἀνθρωπίνην ἱστορίαν καὶ τὸν ἐπὶ μέρους ἐκάστου βίον. Ὁ ἀγὼν οὗτος διεξάγεται ἐντὸς ἡμῶν, εἰς τὴν ψυχὴν μας, καὶ ἐξωτερικῶς, μεταξὺ τῶν φορέων τῶν ἐναντίων τούτων δυνάμεων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἔννοια τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Κακοῦ ἀμφισβητοῦνται, ἐμφανίζεται ὡς ὑπέρτατος ἀθθεντικὸς κριτὴς ὁ χριστιανισμός, ὅστις δίδει κατευθύνσεις, ἀπαντᾷ, βαθμολογεῖ, κρίνει τὰ πάντα.

Ὡστε, τὸ μὲν, διαπιστοῦται ἡ προέλευσις τῆς ἀθλιότητος καὶ τοῦ μεγαλείου τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν, τὸ δέ, καθορίζεται ἡ ἀξία τοῦ Πολιτισμοῦ των καὶ ἐξηγοῦνται τὰ διάφορα φαινόμενα εἰς τὸ παγκόσμιον θέατρον.

Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ ἡ ἐμπειρία, πείθουν ὅτι ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς εἶναι προῖόν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἄλλὰ τοῦτο, εἶναι συγκεκριμένη πραγματικότης, προϋποθέτει βίωμα, ἐφαρμογὴν τοῦ εὐαγγελίου. Ἄλλως, θὰ εἶναι μία διακύμανσις ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον προσέγγισιν εἰς τὸν Χριστόν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ. Τὰ ἄτομα καὶ οἱ λαοὶ χωρὶς Χριστόν, εἶναι προωρισμένα ν' ἀποθάνουν, διότι ἐλλείπει ἡ ζωοδότης, ἀπὸ αὐτὰ πηγῆ. Ἡ διαφορὰ τῶν χριστιανικῶν λαῶν ἀπὸ τοὺς μὴ χριστιανικούς, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, τὰ μὲν ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ ἀληθοῦς Πολιτισμοῦ, τὸν «κόκκον σινάπεως», τὰ δέ, τὴν ἐσκοτισμένην ἰκανότητα ἀτελοῦς δημιουργίας.

Πολιτισμόν, δὲν ἀποτελοῦν τὰ λείψανα τῆς παιδείας καὶ τῆς Τέχνης. Πολιτισμὸς σημαίνει κατάστασιν παροῦσαν. Ἡ στάθμη τοῦ Πολιτισμοῦ δὲν εἶναι σταθερᾷ. Σήμερον ὡς ἄτομον, ὡς ἔθνος, ἐξαίρομαι εἰς περιωπὴν ἡρωϊσμοῦ, αὔριον δειλιῶ, προδίδω, ἀμαυρώνω τὸ παρελθόν μου.

Τὶ ὠφελεῖ τὴν Ἑλλάδα μας, αἴφνης, ὁ κλασσικὸς Πολιτισμὸς τῆς καὶ ὁ χριστιανισμὸς τῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι κατατετημημένη ὑπὸ τῶν πλέον ἑτεροκλήτων δευμάτων; Ἴδού, ἡ ὑπερήφανος Ἀρβιών, καταδυναστεύει τὸν φιλελεύθερον καὶ εὐγενῆ Ἑλληνι-

σμὸν τῆς Κύπρου μας, ἐπαίρεται διὰ τὸν πολιτισμὸν τῆς, καὶ τὰ τέκνα τῆς δὲν ἐρουθριοῦν διὰ τὸ στίγμα τοῦτο τοῦ αἰῶνος μας. Ἡ ἐν κακοῖς γηράσασα Εὐρώπη, ἐν μέσῳ εἰκοστῷ αἰῶνι. καὶ παρὰ τὴν ἀροτρίασιν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀνέχεται τὴν κατασπίλωσιν τῆς ὑπὸ τῆς πλέον στυγεραῆς διαφθοραῆς, ἡ ἐξάπλωσις τῆς ὁποίας ἀπειλεῖ νὰ εἰσδύσῃ, ὑπὸ μορφὴν πολιτισμοῦ, καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν παίδων. Ἡ ἀθεΐα τῶν Χωρῶν τοῦ Βορρᾶ, ἡ κατακτητικὴ βουλημία των καὶ ὁ κομμουνισμὸς ἐνθυμίζουσι πρωτόγονον βαρβαρότητα, μὲ ὅλας τὰς παρομαρτούσας συνεπειάς. Ὁ Μασσωνισμὸς δρᾷ καταχθονίως, ὁ Χιλιασμὸς παραπλανᾷ τὰς ψυχὰς τῶν ἀπλοϊκῶν, αἱ αἰρέσεις ἀπομυζοῦν τὴν ἰκμάδα τῶν ἀνταγωνιζομένων Ἐκκλησιῶν. Ἴδου τὰ κατάλοιπα τῶν σφραγμάτων τοῦ παρελθόντος, δηλαδὴ τὰ ἄνθη τοῦ Κακοῦ, ποὺ θάλλουσι ὑπὸ τὴν πνοὴν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Σατανᾶ.

*
*
*

Ποῖον τὸ καθῆκον ἡμῶν τῶν χριστιανῶν; Νὰ διορθώσωμεν ὅ,τι ἡ ἀμέλεια τῶν προγενεστέρων κατέλιπεν Κακόν, ὅ,τι ἡ ἡμετέρα ἀπροσεξία δημιουργεῖ Κακόν. Οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύσαντες ἔχομεν μεγίστην εὐθύνην. Οἱ μὴ πιστεύοντες ἀποτελοῦν τὴν ἀρνητικὴν μάζαν· ἡμεῖς ὅμως δεόν νὰ φέρομεν ἰσορροπίαν, ἐξαντλοῦντες τὰς δυνάμεις μας, τὰς ἀστειρευτούς ἄλλωστε. Καλούμεθα νὰ στρέψωμεν τὸν ὄσυν τῆς ἱστορίας. Ἐχομεν δύναμιν, ἔχομεν ἰκανότητα. Ἐχομεν τὸν Παντοδύναμον Θεὸν Πατέρα καὶ μᾶς ζητεῖ εἰς συνεργασίαν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλέψωμεν εἰς ποῖα μεγαλοουργήματα δύναται νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὴ ἡ συνεργασία. Ἐχομεν ἔλλειψεις; Θὰ τὰς καλύψῃ τὸ θεῖον Ἔλεος. Πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι, ἂν ὁ χριστιανισμὸς εὐαγγελίζεται τὴν αἰωνίαν χαρὰν καὶ εἰρήνην, ἐν τούτοις κηρύττει τὸν πλέον ὠραῖον, ὅσον καὶ ἀμείλικτον πόλεμον.

«Ἐχομεν τὸν θησαυρὸν τοῦτον—τὸν Χριστὸν—ἐν ἀστρακίνοις σκεύεσιν». Πρέπει νὰ τὸν ἀξιοποιήσωμεν, νὰ γίνωμεν ἀληθεῖς Χριστιανοί, φῶς τῶν ἐν σκότει. Δέον ἢ θυσία νὰ ἀποτελέσῃ τὸν τύπον τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Ἐξαορὶς εὐαγγελικὴ χαρὶς θυσία, εἶναι καθαρᾶ ἀνταπάτη.

Πρέπει νὰ κατανοήσωμεν τὸ βάρος τῶν εὐθυνῶν μας, τὰς υποχρεώσεις τῆς ἀποστολῆς μας. Πρέπει νὰ διδάξωμεν ποιοῦντες,

εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ γραφεῖον, εἰς τὸ κατάστημα, εἰς τὸ ἐργοστάσιον Μιμηταὶ Χριστοῦ Νὰ προσευχώμεθα πολὺ, νὰ νικήσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ κερδίσωμεν ἐν ἀγάπῃ τοὺς ἀδελφούς. Νὰ πολεμήσωμεν τὸ Κακὸν ὅπου τὸ εὗρωμεν. Εἰς τὴν καρδίαν μας, εἰς τὸν οἶκον μας, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Βέβαια, εἰς τὴν Ἑλλάδα μας ἐπιτελοῦνται ἔργα. Ἔργα μεγάλα καὶ θεμελιώδη «Δόξα καὶ τιμὴ παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν Ἑλληνι πρῶτον». Χρειαζόνται ὅμως περισσότερα. Χρειαζέται καλλιέργεια ἐκτενεστέρα, ἐντατικωτέρα, βαθύτερα. Πρέπει νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς θυσίας. Χριστιανός, δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνας κοινωνικὸς ἐργάτης. Εἶναι δημιουργός. Μόνον τοιοῦτοτρόπως θὰ σωθῶμεν, θὰ ἔχομεν ἐπιτελέση τὸ καθῆκον μας.

Φῶς, ἀδελφοί, φῶς, περισσότερον φῶς.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ ἔχει τριῶν κατηγοριῶν φίλους, ἀλλὰ δὲν φροντίζει ν' ἀσχοληθῇ κάπως μὲ αὐτοὺς προηγουμένως, παρὰ μόνον τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ζωὴν αὐτὴν.

Οἱ πρῶτοι εἶναι ὁ πλοῦτος καὶ ὅλα τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς, ἅτινα ὅμως καὶ ἐγκαταλείπουν παντελῶς τὸν ἄνθρωπον εὐθύς μὲ τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἐκ τῆς ζωῆς.

Οἱ δεῦτεροι εἶναι οἱ οἰκεῖοι, συγγενεῖς καὶ ὅλοι οἱ γνωστοί, οἵτινες συνωδεύουν μὲν περισσότερον αὐτὸν ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ, ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ τάφου, ἐγκαταλείποντες καὶ αὐτοὶ ὀριστικῶς κατόπιν αὐτόν.

Οἱ τρίτοι δέ, εἶναι γενικῶς ὅλα τὰ ἀγαθὰ ἔργα ἅτινα ὡς καλοὶ φίλοι ἀκολουθοῦν πιστῶς τὸν ἄνθρωπον καὶ πέραν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Κυρίου. Ἴστανται παραπλεύρως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, συνηγοροῦν ὑπὲρ τοῦ φίλου των, ἐπιμένον καὶ ἐπικαλοῦμενοι τὴν θεῖαν συμπάθειαν ἐπιτυχάνουν τέλος τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος.

Ὡστε ὁ ἄνθρωπος ὅστις δὲν φροντίζει νὰ διακρίνῃ τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ φίλους εἶναι ἄφρων. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἔπραξε μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δύναται ἀμέσως νὰ κάμῃ ἔργον διὰ τῆς εἰρηνεύσεως καὶ τῆς ἐπαφῆς ὅλων τῶν φίλων αὐτοῦ, πρὸς ἐνίοχους τῶν τελευταίων καὶ πιστῶν, τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἐφόσον οὗτοι θὰ συντροφεύσουν μετὰ τοσαύτης ἀφοσιώσεως αὐτόν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ, ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

**Αί κατά τὸν ΙΒ΄ αἰῶνα ἰδρυθεῖσαι δύο Μοναὶ
τῶν Ῥώσων καὶ τοῦ Χελανδαρίου (Σέρβων).**

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ ΙΒ΄ αἰῶνος ἐκ τῶν σήμερον ὑπαρχουσῶν εἴκοσι Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους μόνον δώδεκα ὑπῆρχον αἱ ἐξῆς: Λαύρας, Βατοπεδίου, Ἰβήρων, Ξηροποτάμου,* Ζωγράφου, Δοχειαρίου, Καρακάλλου, Φιλοθέου, Ἁγίου Παύλου, Ξενοφῶντος, Ἐσφιγμένου καὶ Κωνσταμονίτου.

Ἐκ τούτων αἱ τρεῖς προῶται ἦτοι ἡ Λαύρα τοῦ Βατοπεδίου καὶ τῶν Ἰβήρων ἐτήρησαν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς μέχρι σήμερον τὴν ἱεραρχικὴν αὐτῶν σειρὰν ἐν τῇ δημοσπονδίᾳ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁθῶ κατὰ πάσας τὰς ἐποχάς. Δὲν συνέβη ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὰς λοιπὰς αἵτινες κατὰ τοὺς διαφόρους αἰῶνας ἀναλόγως τῶν περιπετειῶν αὐτῶν ἀνήρχοντο ἢ κατήρχοντο τὴν κλίμακα τῆς ἱεραρχίας, ἣτις δὲν ἔχει οὐδεμίαν οὐσιαστικὴν σημασίαν, δεικνύει ὅμως διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ ἀριθμοῦ τὴν εὐκλειαν ἢ παρακμὴν αὐτῶν. Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ἡ Μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου κατὰ τὸν ΙΑ΄ αἰῶνα ἤρχετο εἰς τὴν σειρὰν μετὰ τὴν κοιμηθεῖσαν μονὴν τοῦ Ζυγοῦ, ἦτοι πέμπτη τῇ τάξει, ἀλλὰ κατὰ τὸν ΙΒ΄ αἰῶνα τὴν θέσιν αὐτὴν κατέλαβεν ἡ Μονὴ τοῦ

---

* Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΒ΄ αἰῶνος ὅτε φαίνεται ἀνεκλήρουσθαι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Παῦλος Ξηροποταμίτης ὡς ἅγιος, καίτοι οἱ Ἁγιορεῖται πρὸ πολλοῦ τὸν εἶχον ἀναγνωρίσει ὡς τοιοῦτον ἢ καὶ ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΑ΄ αἰῶνος, ἡ ἡμετέρα Μονὴ ἔλαβεν ὀριστικῶς πλέον τὸ ὄνομα Ἁγίου Παύλου ἢ δὲ τοῦ Ἁγ. Νικηφόρου — Ξηροποτάμου ἁπλῶς Ξηροποτάμου ὡς καὶ μέχρι σήμερον. Ὡστε εἰς τὸ ἐξῆς Ξηροποτάμου θὰ ἐννοῶμεν αὐτήν.

Ξηροποτάμου ἵνα καὶ αὐτὴ ἀπωλέσῃ αὐτὴν μετὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, ἢ δὲ τοῦ Ἑσφιγμένου ἣτις ἔσχε τὴν μᾶλλον περιπετειώδη τύχην ἀποῦ ἠλλάξε διαφόρους θέσεις, εὐρίσκεται σήμερον δεκάτη ὀγδόη.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος δύο Μοναὶ προσετέθησαν εἰς τὰς πολυπληθεῖς μονὰς τοῦ Ἄθω, αἵτινες εἶχον τὴν τύχην, ὡς αἱ ὀνομασθεῖσαι ἔνδεκα, νὰ ἐπιζήσωσι μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν. Ἡ μία εἶναι ἡ τοῦ Θεσσαλονικέως ἢ Ῥώσσων καὶ ἡ ἄλλη ἡ τοῦ Χελανδαρίου ἢ τῶν Σέρβων.

Ἡ Μονὴ τοῦ Θεσσαλονικέως ἰδρυθεῖσα πιθανῶς κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα ἠρημώθη καὶ ταύτην ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τῷ 1169 παρὰ τῆς Συνάξεως ὁ ἡγούμενος τῆς μικρᾶς μονῆς τοῦ Ξυλουργοῦ Λαυρέντιος διότι ἡ μονὴ αὐτοῦ ἦτο ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν ἀδελφότητα αὐτοῦ. Ἡ μονὴ τοῦ Ξυλουργοῦ ἐλέγετο καὶ μονὴ τῶν «Ρουσσῶν», τοῦτο δὲ τὸ ἐπώνυμον οἱ μοναχοὶ αὐτῆς μετέδωκαν καὶ εἰς τὴν παλαιὰν μονὴν τοῦ Θεσσαλονικέως εἰς τὴν ὁποίαν εἰσηλθόν, ἣτις ἔκτοτε ἐκαλεῖτο τοῦ λοιποῦ, τῶν Ῥώσσων, τῶν Ῥῶς, τῶν Ρουσσῶν κλπ. Καῖτοι τοὺς Ῥώσσοις εἴλκυσαν ἀπὸ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος οἱ ἱεροὶ τόποι καὶ μάλιστα ἡ Πεκλαιστίνη καὶ ὁ Ἄθως τοῦ ὁποίου τῶν ἀνδρῶν τοὺς ὑπερανθρώπους ἄθλους μετὰ συγκινήσεως ἤκουον καὶ ἀνεγίνωσκον ἐνθουσιῶντες καὶ ἠλεκτριζόμενοι μὲ ὄρμην νεοφωτιστῶν, ἐν τούτοις ἡμεῖς τουλάχιστον ἀγνοοῦμεν πόσοι Ῥῶσσοι κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα ὑπῆρχον ἐν Ἄθῳ καὶ ποῦ διήνυον τοὺς ἀσκητικὸς αὐτῶν ἀγῶνας. Βεβαίως ἡ ἐπωνυμία τῆς μονῆς τοῦ Ξυλουργοῦ δεικνύει ὅτι Ῥῶσσοι ἔδρασαν ἐν αὐτῇ, συγχρόνως ὅμως τὸ Ἑλληνικὸν αὐτῆς πρῶτον ὄνομα δεικνύει ὅτι οἱ Ῥῶσσοι δὲν ἴδρυσαν αὐτήν. Τώρα, ἂν Ῥῶσσοι ἦσαν οἱ μετοικήσαντες ἐκ τῆς τοῦ Ξυλουργοῦ εἰς τὴν τοῦ Θεσσαλονικέως δὲν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν, διότι αἱ μοναὶ αἱ ἀπαξ λαβοῦσαι ἐν ὄνομα διετήρουν αὐτὸ ἐφεξῆς εἴτε Ἑλληνες εἴτε ἕτεροι ἐβίου ἐν αὐταῖς. Ἡ Μονὴ λ. χ. τῶν Ἰβήρων Ἑλληνικὴ οὖσα λέγεται πάντοτε οὕτω, ἢ δὲ τοῦ Χελανδαρίου καὶ ἐπὶ τῆς μεγίστης αὐτῆς ἀκμῆς κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα καῖτοι Σερβικῆ ἐτήρησε τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς Ἑλληνοβυζαντινὸν ὄνομα.

Ἡ Μονὴ τοῦ Χελανδαρίου ἀσήμαντος οὖσα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρότερον, ἐδόθη διὰ χρυσοβούλλου ὑπὸ τινὸς τῶν Ἀγγέλων Κομνηνῶν εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν τῆς Σερβίας μικρὸν

πρὸ τοῦ 1197 ὅπως εἶναι τοῖς Σέρβοις «δῶρον αἰώνιον» ὡς λέγει ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος.

Ἡ Μονὴ αὕτη τοσαύτην ἐπίδοσιν ἔλαβεν ὥστε κατέστη φωτοβόλος ἐστία διὰ τοὺς Σέρβους, ὡς ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων διὰ τοὺς Ἰβήρας. Ὁ βυζαντινὸς πολιτισμὸς διωχeteύθη εἰς τὰ ἔθνη ταῦτα διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδεύσεως, ἀμφοτέραι δὲ αἱ Μοναὶ αὗται μεγάλως συνέβαλλον εἰς τὸ ἔργον, κατὰ μείζονα ὅμως μέτρον ἡ Μονὴ τοῦ Χελανδαρίου διὰ τοὺς Σέρβους.

Ὁ πνευματικὸς βίος τῆς Σερβίας ἄρχεται ἀκριβῶς ἀφ' ὅτου ἰδρῦθη ἡ Μονὴ αὕτη. Πρῶτος ὁ Ἅγιος Σάββας κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, ὡς ὁ Ἅγιος Εὐθύμιος ὁ Ἰβηρ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ι' μετέφρασε διάφορα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς ἀπλοῦν Σερβικὸν ἰδίωμα ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ, γενόμενος δὲ πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς αὐτοκεφάλου Σερβικῆς Ἐκκλησίας μετέφρασε τ' ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ διοίκησιν καὶ διένειμε ταῦτα ἐν Σερβίᾳ τῆς ὁποίας τὴν Ἐκκλησίαν διοργάνωσε κατὰ τὰ ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Ἄθῳ πρότυπα ἅτινα ἐσπούδασεν. Ἡ πνευματικὴ ἐργασία τῆς Μονῆς τοῦ Χελανδαρίου ἐγένετο μᾶλλον φωτοβόλος κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ μεγάλου Σερβικοῦ κράτους τοῦ κράτη Στεφάνου Δουσάν ὅτε προσηοτήθησαν αὐτῇ πολλὰ κτήματα καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἐν Σερβίᾳ ἐνεργεῖα τῆς ἡγεμονίδος Ἑλένης.

Ἡ Μονὴ τοῦ Χελανδαρίου ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ζουπάνου (ἡγεμόνος) τῆς Σερβίας Στεφάνου Νεμάνια εἰσελθόντος καὶ βιώσαντος ἐν αὐτῇ ὡς μοναχοῦ Συμεών, ἔλαβεν ἐξ ἀρχῆς τόσην ἐπίδοσιν ὥστε ἀπερρόφησε τὴν ἐγγὺς αὐτὴν κειμένην ἀρχαιοτάτην καὶ μεγάλην μονὴν τοῦ Ζυγοῦ καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ ἱεραρχικῇ σειρᾷ, τετάρτη ἔκτοτε διετελέσασα ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ὁμοσπονδίας καὶ τοιαύτη διετελοῦσα μέχρι σήμερον.

Πολλὰ πείθουσιν ἡμᾶς ὅτι κατὰ τοὺς ΙΒ' καὶ ΙΓ' αἰῶνα καὶ οἱ Ῥῶσσοι μετεφύτευσαν ἐξ Ἄθῳ εἰς Ῥωσίαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἰδίως τοὺς τύπους τοῦ κοινοῦ μοναχικοῦ βίου. Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος Πετσέρσκης ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐν Κιέβῳ ἐκτὸς τῆς ἐπιναστάσεως τῶν Σοβιῆτ περιωνύμου Λαύρας, ἥτις τὰ μέγιστα συνέβαλλεν εἰς τὴν ἀνάπλασιν τοῦ Ῥωσσοῦ λαοῦ,

ἀντέγραψε πιστῶς, ὑπερμεσοῦντος τοῦ ΙΑ' αἰῶνος τοὺς ἐν Ἀθῶ κοινοβιακοὺς τύπους καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ μετελαμπάδευσε ταῦτα εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ ἣτις ἐχρησίμευσεν ὡς πρότυπον ἐν Ῥωσσίᾳ εἰς τὰς μετὰ ταῦτα ἰδρυθείσας μονὰς καὶ διεμμόρφωσε πλῆθος ἐπισκόπων καὶ λογίων μεταδιδόντων τὴν παιδείαν καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ εὐαγγελίου εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ Ῥωσικοῦ λαοῦ.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Πετσέρσκυ πιθανώτατα ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι μέχρι τοῦ Μογγολικοῦ ζυγοῦ. Ἄγνοῶμεν ὅμως κατὰ πόσον ἐχρησίμευσεν ὡς κέντρον ἡ Μονὴ τῶν Ῥώσων λεγομένη, ἣτις ἄλλως τε δὲν φαίνεται ὅτι ἦτο μεγάλη. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ἤροχτο ἐν τῇ σειρᾷ κατόπιν καὶ αὐτῆς τῆς νεοδημητοῦ Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, δεκάτη τετάρτη μετὰ τῶν 25 Μονῶν.

**Σταυροφόροι — Ἐνωτικοὶ — Ἐνθεοὺς ἠρωϊσμός τῶν
Ἀγιορειτῶν — Ἀπαίσιος ὁ ΙΓ' αἰών.**

Καῖτοι ὡς εἶδομεν ὁ Ἀθῶς ὑπέστη τινὰς πειρατικὰς προσβολὰς κατὰ τὸν Ι' καὶ ΙΑ' αἰῶνα ἐν τούτοις αὐταὶ οὐδόλως ἔσχον ἐπιρροὴν τινὰ ἐπὶ τὴν τότε χωροῦσαν μοναχικὴν πρόοδον ἐν Ἀθῶ. Ἀπὸ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ ἐφεξῆς τὸ Αἰγαῖον ἀπῆλause σχετικῆς τινὸς ἀσφαλείας ἣτις ἐπέτρεψε τὴν παρατηρηθεῖσαν ἀνάπτυξιν τοῦ μοναστικοῦ βίου ἐν Ἀθῶ. Ἡ Λαύρα π.χ. καὶ ἄλλαι μεγάλαι μοναὶ εἶχον ὀχυρὰ τεῖχη, ἀλλ' ἡ πληθὺς τῶν μικρῶν μονῶν εὐαλώτων οὐσῶν μαρτυρεῖ τελείαν ἀσφάλειαν διαρκέσασαν ἀπὸ τοῦ 963 μέχρι τοῦ ΙΓ' αἰῶνος.

Ὁ ΙΓ' αἰὼν ἐπεφύλασσε πλῆθος δεινῶν οὐ μόνον εἰς τὸν Ἀθῶ, ἀλλ' εἰς ὅλον τὸ κράτος καὶ ἐν πρώτοις ὁ λιψ τῆς Δ' σταυροφορίας ἔπνευσε καυστικὸς ἐπὶ τὴν Ἀνατολήν.

Ἡ τετάρτη σταυροφορία φέρουσα τὴν Δύσιν βιαίως ἐπὶ τὴν Ἀνατολήν ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς πειρατείας εἰς τὰς θαλάσσας, ἐνῶ πρότερον ἀκόμη ἡ ἀθλιότης τῶν βασιλευόντων Ἀγγέλων παρέλυσε τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τοῦ κράτους. Ἐκτὸς τοῦ στόλου τοῦ Δανδόλου, πολλοὶ τυχοδιώκται ἐκ τῆς ἐσπερίας καὶ μάλιστα διάφοροι Ἰταλοὶ ἐν τῇ ἀνεμοζάλῃ ἐκεῖνη ἀνεπέτασον τὴν σημαίαν τῆς πειρατείας, ὡς καὶ πολλοὶ Ἕλληνας τῶν νήσων

ἀντικδικούμενοι, ἔκτοτε δὲ ἔχάνετο διὰ παντὸς ἡ ἀσφάλεια τοῦ Αἰγαίου.

Βεβαίως οἱ δυσσεβεῖς σταυροφόροι οἱ μανικῶς ἐπελθόντες ἐν Ἀνατολῇ, οἱ φρικώδη ὄργια διαπραξάμενοι, οἱ ἐκτὸς τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας ἐπέφερον λεηλατήσαντες τὰ ἱερά, συλήσαντες τοὺς ναοὺς καὶ βεβηλώσαντες αὐτούς, οἱ καταστρέψαντες τὰ μοναστήρια, οἱ καταδιώξαντες τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸν κληρὸν ἡμῶν καὶ ἐπαναγαγόντες τοὺς ἀρχαίους τῶν πρώτων αἰώνων διωγμούς, οἱ διαπραξάμενοι τὰ χεῖριστα τῆς αἰσχίστης ἐπιδρομῆς, οἱ ἀναίσχυντοι λέγομεν αὐτοὶ ἔλευθερωταὶ τοῦ ἁγίου Τάφου δὲν ἠδύνατο νὰ φανοῦν ἐπιεικέστεροι ἐν Ἄθῳ.

Αἱ Μοναὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπέφερον τὰ πάνδεινα ἐκ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκατασταθέντων βαρῶνων τοῦ Βονιφατίου. Ὁ ἐπίσκοπος Σεβαστῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ καρδινάλιος Βενέδικτος εἶχεν ἐπιτρέψει τὴν ἐπιστάσιαν αὐτῶν, συμφωνήσας μετὰ τῶν ληστῶν ἐκείνων εὐγενῶν, ἐλήστευσε πᾶν ὅ,τι εὔρεν ἐν Ἄθῳ πολύτιμον καὶ διὰ βασάνων ἐθανάτωνε τοὺς μοναχοὺς τοὺς ὁποίους ὑπόπτειεν ἀποκρύπτοντας χρήματα ἢ ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα, δεδομένου ὅτι αἱ μοναὶ τοῦ Ἄθῳ ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων τῆς ἰδρύσεώς των ἤρξαντο νὰ πλουτίζονται διὰ παντοίων ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν θησαυρῶν.

Αἱ καταστροφαὶ αὗται διήρκεσαν ἐπ' ἀρκετόν, ἕως ὅτου οἱ Ἁγιορεῖται ἔτυχον τῆς προστασίας τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐρρίκου καὶ ἔκτοτε ἐξηρτῶντο καὶ ἐσκόποντο ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν μέχρι τῆς καταλύσεως τῆς Λατινοκρατίας.

Καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἁγιορεῖται ἔπασχον τὰ πάνδινα ἀπετάνθησαν καὶ εἰς τὸν Πάπαν Ἰννοκέντιον Γ' ὁ δὲ προθύμως ἔθεσε περὶ τὸ 1214 τὸ Ἅγιος Ὄρος ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ μήπως οἱ ἄπληστοι σταυροφόροι ἐσέβοντο τὰ παραγέματα τοῦ Πάπα;

Αἱ καταστροφαὶ τὰς ὁποίας ἐπεχείρησαν ἐν Ἄθῳ εἶναι ὄλικαὶ μᾶλλον ἄρπαγαὶ ἢ ἠθικαὶ καταπιέσεις. Αἱ ἰδιοτελεῖς καὶ ἀκουστίβαστοι βλέψεις τῶν σταυροφόρων, ὁ κατακερματισμὸς τοῦ κράτους, αἱ ἔριδες αὐτῶν περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

ὁ κυκεὼν ὁ ἐπικρατήσας μεταξὺ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἡγεμόνων καὶ τοῦ Λατινικοῦ κλήρου εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά πράγματα, κατέστησαν ἥκιστα πειθηνίους πρὸς τὸν Πάπαν τοὺς σταυροφόρους, τῶν ὁποίων οἱ ἡγεμόνες καὶ λοιποὶ εὐγενεῖς ἐφρόντιζον μᾶλλον τὴν ἀπογύμνωσιν τῆς Ἀνατολῆς ἢ τὴν ἐξυτηρέτησιν τῶν ἀποκλειστικῶν πόθων τοῦ παπισμοῦ.

Εὐτυχῶς ἐὰν ἡ κυριαρχία τῶν Φράγκων ἐν Κωνσταντινουπόλει διήρκεσε 57 ἔτα (1204—1261), ἐν Θεσσαλονίκηκῇ διήρκεσε 19 μόνον (1204—1223) καὶ τὸ Ἅγιον Ὅρος ἔτυχε σχετικῆς τινὸς ἡσυχίας ἀπαλλαγὴν τῆς μάστιγος τῶν ἐγγὺς βαρῶν καὶ κληρικῶν τῆς Δύσεως.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος τυχὸν προστασίας τινὸς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων βασιλέων, δὲν ἦλθεν εἰς συνάφειαν πρὸς τὴν ἐν Νικαίᾳ αὐτοκρατορίαν εἰμὴ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς παλινορθώσεως αὐτῆς.

Σειρὰ μακρὰ δυσπραγίας ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος. Καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς καταλύσεως τῆς ἡγεμονίας τῶν Φράγκων ἡ πειρατεία ἔλαβε νέαν ἐπίτασιν καὶ δύνатаί της τις εἰπεῖν ὅτι εἶχε μᾶλλον πολιτικὸν χαρακτῆρα ἢ ληστικόν. Οἱ Φράγκοι βλέποντες ἐκφεῦγον τὸ ἔδαφος ἐζήτουν νὰ κορυσθοῦν ἀρπαγῆς· ἡ Ἀνατολή ἡμύνετο ἀποδίδουσα αὐτοῖς τὰ ἴσα. Τότε πιθανῶς ἐληλατήθη καὶ κατεστράφη ὑπὸ Φράγκων πειρατῶν ἡ μεγάλη Μονὴ τῶν Ἰβήρων.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος ἀπαλλαγὴν ἐπὶ τέλους τῶν ἐκ δυσμῶν δεινῶν ἐπέπρωτο νὰ τρωθῇ ἐξ οἰκείων βελῶν.

Μιχαὴλ ὁ Η΄ ὁ ἰδρυτῆς τῆς δυναστείας τῶν Παλαιολόγων ἀνακτῆσας τὴν Κωνσταντινουπόλιν τῷ 1261 ἀντιλήφθη πλημμελῶς τῶν πραγμάτων. Καῖτοι ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς ἑαυτὸν καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ κράτους αὐτοῦ, ὡς ἀπέδειξεν εἰς πολλὰ σημεῖα ὁ βίος αὐτοῦ ἐν Νικαίᾳ καὶ Κωνσταντινουπόλει ἢ προσοχή του ἐστράφη πρὸς τὴν Δύσιν φανταζόμενος ἐκεῖθεν νέους κινδύνους, ἵνα λοιπὸν ἀποσοβῆσιν τούτους, ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπὸ ὄρους ἐνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, σοφιστικῶς σκεπτόμενος καὶ ἀσεβῶς σχετίζων καὶ αἰτιολογῶν τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν περιστάσεων, ὡς ἔλεγε, πρὸς τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀνθρώπου γενομένου ἵνα σώσῃ τὸν ἄνθρωπον.

Οὕτω ἡ ἔκκλησία ἡμῶν ἐκλήθη αὐθις εἰς νέον ἀγῶνα δεινὸν καὶ ἀλγεινόν, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ παπισμὸς ἰδὼν τόσους ἀγῶνας ἀπωλεσθέντας ματαίως καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καταρρεῦσαν τὸ ὄνειρον τῆς ἐν Ἀνατολῇ πνευματικῆς τυρανίδος ἤθελε δώσει καιρὸν πρὸς ἀνασύνταξιν τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας.

Αἱ διαπραγματεύσεις ἀρξάμεναι ἀπὸ τοῦ 1263 πρὸς τὸν Πάπαν Οὐρβανὸν Δ' καὶ ἑξακολουθήσασαι ἐπὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ Κλήμεντος Δ' καὶ Γρηγορίου τοῦ Γ' κατέληξαν εἰς τὴν ἐν Λουγδούνῳ (Λυὼν) τῆς Γαλλίας σύνοδον. Ἐκεῖ ἐκυρώθη ὅτι ἴσως πρότερον ἐν Κωνσταντινουπόλει συνεζητήθη μεταξὺ τῶν ἀποκρισιαρίων τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι αὐτοῦ προδίδοντες τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπέδεχθησαν τὴν προσθήκην τοῦ *filioque* εἰς τὸ σύμβολον, τὸ **πρωτεῖον**, τὸ **ἐκκλητην**, καὶ τὸ **μνημόσυνον**, ἐνῶ ὁ τάλας Μιχαὴλ μετὰ θεολογικοῦ ζήλου ἠγωνίζετο ἐν Κωνσταντινουπόλει νὰ πείσῃ τοὺς ἡμετέρους ὅτι ἡ προσθήκη οὐδὲν μετέλλασεν ἐν τῇ πίστει, τὰ δὲ προνόμια τοῦ Πάπα οὐδεμίαν ἔχουν πραγματικὴν ἀξίαν.

Ὅτε οἱ πρέσβεις ἐκόμισαν τὸν τόμον τῆς ἐνώσεως ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ παρητήθη ἔκουσίως, εὐρέθη δὲ πρόθυμος νὰ τὸν διαδεχθῇ ὁ παιδεύς μὲν τρόφιμος ἀλλὰ παλύμβουλος Ἰωάννης ὁ Βέκκος χαρτοφύλαξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, πρότερον μὲν ἱστάμενος ὡς μάχαιρα δίστομος κατὰ τῶν Λατίνων, ἤδη δὲ καταστάς πρόθυμον ὄργανον τοῦ Μιχαὴλ.

(συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Ὅστις ἐξ ὑμῶν νομίζει ὅτι εἶναι θρησκός χωρὶς νὰ φροντιζῇ νὰ χαλιναγωγῇ τὴν γλῶσσαν του, ἄς μὴν ἀπατάται· ἡ θρησκεία του εἶναι ματαία καὶ δὲν τὸν ὠφελεῖ. Ἡ καθαρὰ καὶ ἀμίαντος θρησκεία ἐνόπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, εἶναι ἡ θρησκεία ἐκείνου ὅστις ἐπισκέπτεται τὰ ὄρφανὰ καὶ τὰς χήρας (τοὺς πτωχοὺς ἐν γένει) εἰς τὰς θλίψεις αὐτῶν καὶ ὅστις φυλάσσει ἑαυτὸν καθαρὸν ἀπὸ τὰς διαφόρους παρεκτροπὰς τοῦ βίου.

Ἄποστ. Ἰακώβου (Α.26-27)

Η ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΤΟΥ
 "Έργον Πανσελήνου (1540).

Η ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΚΑΘΗΓΟΥΜ. Ι. ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

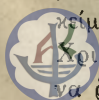
Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ ψάλλται ψάλλουσι τὸ «Δόξα σοι, Κύριε δόξα σοι». Τοῦτο δὲ καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ εὐρισκόμενοι ὀφείλουσι νὰ ἐπαναλαμβάνωσι νοερώς, εὐχαριστοῦντες μετὰ βαθιτάτης ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης, ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς, καίτοι ἀναξίους ν' ἀκούσωμεν τὸν θεῖον αὐτοῦ λόγον καὶ τὴν φωνὴν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἐδίδαξεν ἡμᾶς τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν καὶ ἠλευθέρωσε τοῦ σκότους, τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας συνάμα δὲ καὶ καθικετεύοντες αὐτόν, ἵνα ἀποστείλῃ ἡμῖν πνεῦμα μετανοίας καὶ πνεῦμα φόβου Θεοῦ, ὅπως διέλθωμεν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐφημέρου ζωῆς ἡμῶν ἀπηλλαγμένοι παντὸς πειρασμοῦ καὶ ὄρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν

Μετὰ ταῦτα ἄρχονται ἀμέσως ἐκφωνοῦμεναι ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου ἐκτενεῖς δεήσεις καὶ ἱκεσίαι, ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν διαφόρων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ζώντων τε καὶ τεθνεώτων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, καθικετεύομεν δὲ δι' αὐτῶν τὸν Κύριον, ὅπως ἐλεήσῃ ἡμᾶς κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἔλεους αὐτοῦ καὶ καταπέμψῃ τοὺς οἰκτιρμούς αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν, τὸν ἀπεκδεχόμενον παρ' αὐτοῦ τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος. Μετὰ δὲ τὴν διπλῆν ἐκτενῆ ἱκεσίαν προσκαλοῦνται οἱ κατηχούμενοι, ἵνα ἀναπέμψωσι τὰς πρὸς τὸν Κύριον εὐχὰς αὐτῶν διὰ τῶν λέξεων. «Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ...» διότι πλησιάζει ὁ καιρὸς, καθ' ὃν οὗτοι ὀφείλουσι νὰ ἐξέλθωσι τοῦ ναοῦ. Ἔπειτα δέ, διὰ τῶν λέξεων, «οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν», παρακινεῖ πάντας τοὺς ἐν τῷ ναῷ πιστούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ καθικετεύσωσι νοερώς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων, ὅπως αὐτοὺς ἐλεήσῃ

καὶ φωτίση τὸν νοῦν αὐτῶν νὰ ἐννοήσωσι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἀποκαλύψη αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ καταξιώση αὐτοὺς διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος νὰ συγκαταλεχθῶσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πιστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἡ ἁγία αὐτοῦ Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Μολονότι ἀφ' οὔτου ὁ νηπιοβαπτισμὸς ἐπετρούπη, ἐξέλιπε πλέον ἢ τάξεις τῶν κατηχουμένων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πάντες δὲ οἱ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ συνεργόμενοι εἰς προσευχὴν, εἰσὶ βεβαπτισμένοι διὰ τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάριτος πεφωτισμένοι, εἰσὶ δηλαδὴ πιστοὶ, ἡ Ἐκκλησία ὅμως ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλαμβάνη πάντοτε ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τὰς ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεήσεις ταύτας διὰ δύο λόγους. Πρῶτον, διότι πρέπει νὰ τηρῆται ἀμετάβλητος καὶ ὅλως ἀπαραποίητος ἡ ἀρχαία τάξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας καὶ δεύτερον, διότι ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἐκφωνήσεων τούτων θέλει ν' ἀποδείξῃ συμβολικῶς, ὅτι καὶ τώρα ἔτι ὑπάρχουσι μεταξύ τῶν χριστιανῶν πολλοί, ἀλλ' αἱ σκέψεις οἱ λόγοι καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν εἰσὶ τοιαῦτα, ὥστε δὲν δύνανται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ φορικτοῦ τούτου μυστηρίου.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, ὅταν ἀκούωμεν τὰς ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων ἐκφωνήσεις, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάζωμεν ἀκριβῶς ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ τὰ πάντα γινώσκοντος καὶ ὀρῶντος Θεοῦ, νὰ εἶδωμεν ἐὰν εἴμεθα ἄξιοι νὰ παρασταθῶμεν εἰς τὴν θείαν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν· ἐὰν δὲ εὐρωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐστερημένους τῶν διαλογισμῶν, λόγων καὶ ἔργων δι' ὧν οἱ ἀληθεῖς πιστοὶ στολίζονται, ὀφείλομεν οὐχὶ νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ νὰ ὁμολογήσωμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὰς πληγὰς τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ μετὰ θερμῆς πίστεως καὶ συντριβῆς καρδίας νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ φιλανθρώπου Κυρίου, τὴν ἄφεσιν αὐτῶν καὶ νὰ μετανοήσωμεν, διότι ἐὰν δὲν ποιήσωμεν οὕτω, τὸ ἐν τῷ ναῷ τελούμενον μυστήριον ἀντὶ ἰλασμοῦ καὶ σωτηρίας θέλει γίνῃ εἰς κατάκρισιν καὶ αὐστηροτέραν καταδίκην ἡμῶν, ἐπειδὴ τολμῶμεν καὶ ἐμβλέπωμεν διὰ πονηρῶν καὶ ἀκαθάρτων ὀφθαλμῶν εἰς τὸ προκείμενον πανάγιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀκούωμεν διὰ μεμολυσμένων ὠτων τὰ φορικτὰ ἐκεῖνα ῥήματα, ἐνώπιον τῶν ὁποίων καὶ ἄγγελοι ἐξίστανται καὶ τρέ-

μουσιν. Ἄλλοίμονον δὲ εἰς ἐκεῖνον ὅστις μετὰ ἀδιαφορίας, χωρὶς φόβου Θεοῦ, εὐλαβείας, προσοχῆς καὶ ἀγάπης ἴσταιται ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ τῆς θείας Λειτουργίας, διότι θέλει κατακριθῆναι ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Παρουσίας μετὰ τῶν ἀπίστων. Αἱ ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων λοιπὸν ἐκφωνήσεις, χρησιμεύουσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς ἀφορμὴ μετανοίας διὰ τοὺς πιστοὺς καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει οὔτε νὰ παραλείπωνται οὔτε νὰ λέγωνται συντόμως, διότι ὁ ποιῶν τοῦτο ἀμαρτάνει βαρέως.

Ἡ Λειτουργία τῶν πιστῶν ἄρχεται διὰ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου «ὅσοι πιστοί».. παρατείνεται δὲ μέχρι τῆς ἀπολύσεως. Ὁ διάκονος λοιπὸν, ἰστάμενος ἔξω τοῦ ἁγίου Βήματος, προσκαλεῖ μεγάλη τῇ φωνῇ τοὺς πιστοὺς, εἰς δέησιν διὰ τῶν ὀλίγων μὲν τούτων, ἀλλ' ἐμφαντικωτάτων λέξεων. «Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ἀντιλαβοῦ σῶσον κλπ.». Εὐθύς δὲ πάλιν μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν αἴτησιν, ἐπισφραγίζων αὐτὴν ἐκάστοτε διὰ τῆς λέξεως «σοφία». Τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι χριστιανοί, ὀφείλουσι νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰρήνην καὶ εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν καὶ οὕτω νὰ καθικετεύωσιν ἐπιμόνως καὶ θερμῶς τὸν Κύριον, διότι πρόκειται ἐνώπιον αὐτῶν νὰ ἐκτελεσθῆ τὸ ἀκατάληπτον ἐκεῖνο καὶ μέγα μυστήριον, τὸ ὁποῖον ἢ προαιώνιος τοῦ Θεοῦ σοφία, προώρισε διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ λέξις λοιπὸν σοφία, ἀναγγέλλει οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἔναρξιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ προτρέπει τοὺς χριστιανούς, ἵνα παρασκευάσωσι πρὸς τοῦτο τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ σῶμα αὐτῶν.

Μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν «ὅπως, ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι...» ψάλλουσιν οἱ ψάλται τὸν λεγόμενον Χερουβικὸν ἕμνον, διὰ τοῦ ὁποῖου προτρέπονται οἱ ἐν τῷ ναῷ χριστιανοί, μυστικῶς εἰκονίζοντες, ὅπως ἀναθέμενοι πᾶσαν βιωτικὴν μέριμναν, προετοιμάσωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, διὰ νὰ ὑποδεχθῶσι τὸν Βασιλέα τῶν βασιλευόντων, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὅστις γενόμενος διὰ τὴν ἄπειρον καὶ ἀμέτροτον αὐτοῦ φιλανθρωπίαν ἀνθρώπος, ἔρχεται ἤδη, ὡς ἀμνὸς ἄκακος, εἰς τὸ ἐκούσιον πάθος καίτοι χιλιάδες ἀγγέλων καὶ μυ-

ριάδες ἀρχαγγέλων, ἀοράτως αὐτὸν δορυφοροῦσιν, ἠδύναντο νὰ διαφυλάξωσιν ἀπὸ τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων ἀβλαβῆ. Ὅταν δὲ ψάλλωσιν «ὡς τὸν Βασιλέα» τότε γίνεται ἡ μεγάλη λεγομένη εἴσοδος τῶν ἁγίων δώρων, ἧτις ἐξεικονίζει συμβολικῶς τὴν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ἀποκαθίλωσιν τοῦ ἀσπίλου καὶ ἀχράντου σώματος τοῦ Σωτῆρος καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τὸν τάφον. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος παριστάνουσιν, τὸν εὐσχήμονα Ἰωσήφ μετὰ τοῦ Νικοδήμου, οἷτινες, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μεταφέρουν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τὸν πλησίον κείμενον κῆπον, ἐν ᾧ ἦν τάφος λελαξευμένος. Ὁ ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου προσαρτώμενος ἄηρ καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά Ἄμφια, δι' ὧν τὰ ἅγια δῶρα καλύπτονται, ἐξεικονίζουσι τὴν καθαρὰν ἐκείνην συνδόνα καὶ τὰς λοιπὰς ὀθόνας, δι' ὧν περιετύλιξαν τὸ ἄχραντον σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἡ δὲ κατάθεσις τῶν ἁγίων τούτων δώρων ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, ἧτις κυρίως ἐξεικονίζει τὸν κῆπον τοῦ Ἰωσήφ, ἐν ᾧ ἦν τὸ μνημεῖον, σημαίνει τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ παναγίου Σώματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἱερεὺς, καταθέτων τὰ ἅγια ἐπὶ τοῦ ἠπλωμένου ἀντιμηνσίου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς τύπος καὶ εἰκὼν συμβολικῆ αὐτοῦ τοῦ ζωοδόχου τάφου τοῦ Κυρίου, ἀναγιγνώσκει εὐλαβῶς τὸ τροπάριον τοῦτο· «ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ...». Καθὼς δὲ ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ἐκάλυψαν τὴν θύραν τοῦ μνημείου διὰ λίθου, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς καλύπτει ἀμέσως τὰ τίμια δῶρα διὰ τοῦ ἀέρος. Εἰς σύμβολον δὲ τῆς κουστωδίας τῶν στρατιωτῶν, τὴν ὁποίαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι παρέταξαν εἰς φρουρὰν παρὰ τὸν τάφον τοῦ Κυρίου, ἐνταῦθα κλείεται ἀμέσως ἡ ὥραϊα Πύλη καὶ τὸ καταπέτασμα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ στιγμή καθ' ἣν τελεῖται ἡ μεγάλη τῶν ἁγίων εἴσοδος εἶναι ἡ καταλληλοτέρα, ὀφείλομεν πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι χριστιανοί, νὰ συνενώσωμεν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν καὶ μιᾷ φωνῇ νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν θεραπείαν τῶν διαφόρων ἡμῶν ἀναγκῶν. Βλέποντες δὲ ἔμπροσθεν ἡμῶν παρισταμένην τὴν ζωηρὰν ταύτην τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἑλπίσανα, ὀφείλομεν νὰ σκεπτόμεθα ὅτι ταῦτα πάντα ὑπέμεινεν ἕκουσίως ὁ Κύριος διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Ὅταν δὲ ἀκούωμεν

τὸν ἱερέα καὶ τὸν διάκονον ἐκφωνοῦντας κατὰ τὴν εἴσοδον ταύτην τό, «πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ», τότε καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ κλίνωμεν ἂν ἄκρᾳ ταπεινώσει καὶ μεγάλει εὐλαβείᾳ καὶ πολλῶ τῷ φόβῳ τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ ἐπιφωνῶμεν νοερώς ἅπαντες ἐν εἰλικρινεῖ μετανοίᾳ καὶ ἐν πλήρει συντριβῇ καρδίας καὶ θερμῇ πίστει, ὡς ὁ μετανοῶν ἐκεῖνος ληστής ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸν φιλόνητον Κύριον· «μνήσθητί μου Κύριε ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» καὶ ὡς αἱ μυροφόροι ἐκεῖναι τὸ πάλαι γυναῖκες, νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν ἐνταφιαζόμενον Σωτῆρα ἡμῶν, ὡς μύρα εὐώδη καὶ εὐπρόσδεκτα, βίον ἅγιον, ἔργα ἀρετῆς καὶ ἔργα ἀγάπης.

Ἡ ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία προνοοῦσα ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων, ποικιλοτρόπως ἐφρόντισε νὰ διορίσῃ, ἵνα εὐθύς μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν τιμίων δώρων ὁ διάκονος ἢ ἐλλείψῃ τούτου, ὁ ἱερεὺς, ὡς ἀπὸ μέρους πάντων τῶν χριστιανῶν, ἀναπέμπῃ μετ' εὐλαβείας πολλῆς πρὸς τὸν Κύριον ἕξ διαφόρους αἰτήσεις. Διὰ τῆς πρώτης αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ φιλονητοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ἵνα βοηθήσῃ ὑμᾶς νὰ διέλθωμεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν χριστιανικῇ τελειότητι καὶ ἀγνότητι, τηροῦντες μὲν ἀκριβῶς καὶ ἐκπληροῦντες ἀνελλιπῶς πάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, βιοῦντες δὲ ἑναρέτως, εἰρηνικῶς καὶ ἀναμαρτήτως. Διὰ δὲ τῆς δευτέρας αἰτήσεως καθικετεύομεν τὸν Πανάγαθον Θεὸν ἵνα ἔξαποστείλῃ εἰς ἡμᾶς ἄγγελον ἕξ οὐρανοῦ, ὅπως οὗτος ἐμπνέῃ καὶ εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ὁδηγῇ καὶ διαφυλάττῃ ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς κακοῦ, καθοδηγῶν ἅει ἀσφαλῶς εἰς τὴν εὐθείαν καὶ σωτήριον ὁδὸν τῆς ἀρετῆς.

Διὰ τῆς τρίτης αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα συγχωρήσῃ πάσας ἡμῶν τὰς ἐν λόγῳ, ἔργῳ καὶ κατὰ διάνοιαν πεπραγμένας ἁμαρτίας. Διὰ τῆς τετάρτης αἰτήσεως παρακαλοῦμεν καὶ καθικετεύομεν τὸν πανάγαθον Θεόν, ἵνα αὐτός, ὁ θείων πάντας τοὺς ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ προνοῶν ἅει περὶ πάντων καὶ ὁ τὰ πάντα συντηρῶν καὶ χινοῦσκα, καὶ τὰ πάντα πρὸς τὸ ἐκάστου συμφέρον οἰκονομῶν, χορηγήσῃ εἰς ἡμᾶς μὲν πᾶν ὅ,τι νομίζει ἀναγκαῖον, καλὸν καὶ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

Ἐπεσεν ὑπὲρ τῶν ιδανικῶν τῆς παγκοσμίου ἐλευθερίας
ἐν Κορέα τῇ 27)28 Σεπτεμβρίου 1951.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ μίαν πένθιμον ἀγγελίαν τελέσεως 40θήμερου μνημοσύνου ὑπὸ τῶν οἰκείων τοῦ ἐνδόξου ἥρωος λοχαγοῦ, φονευθέντος μακρὰν τῆς Πατριδος του διὰ τὴν μεγάλην ιδέα τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Σπῦρος μᾶς ἦτο πολὺ γνωστός, εὐρισκόμενοι εἰς ἐπαφὴν ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς ὅτε ἦτο ἔφεδρος Ἀνθ)γός. Οὗτος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1941 προσῆλθεν εἰς τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν μὲ σκοπὸν νὰ διαφύγη πρὸς τὴν ἀγωνιζομένην τότε ἐλευθέραν Ἑλλάδα. Παρέμεινε ἐν αὐτῇ ἐπ' ἀρκετὸν καὶ πρὸς διευκόλυνσίν του ἐνεγράφη ὡς δόκιμος μοναχὸς αὐτῆς περιβληθεὶς καὶ τὸ ἔνδυμα τοῦ μοναχοῦ.

Κατὰ τὸ ἡμερολόγιόν του ἐχρειάσθη 55 ἡμέρας ἐν μέσῳ ταλαιπωριῶν καὶ κινδύνων διὰ τὰ φθάσῃ εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὸ χωρίον

συμφέρον καὶ συντελοῦν εἰς τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν· εἰς δὲ τὸν λοιπὸν κόσμον νὰ ἐξαποστείλῃ πνεῦμα ἀγάπης ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ εἰρήνη καὶ πᾶν ἀγαθόν. Διὰ τῆς πέμπτης αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Θεοῦ, ἵνα μὴ μόνον ταύτην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἤθελεν εὐδοκίση ἢ αὐτοῦ ἀγαθότης νὰ χαρίσῃ εἰς ἡμᾶς, καταξιώσῃ νὰ διέλθωμεν ὡς ἀληθεῖς χριστιανοί, συνδεδεμένοι τῷ συνδέσμῳ τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης, τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης καὶ νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι νὰ μετανοήσωμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐὰν ποτὲ ἠθέλωμεν ἐκ συνεργείας τοῦ μισοκάλου διαβόλου, ὑποπέσῃ εἰς οἰανδήποτε ἁμαρτίαν.

(συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

του (Κιούρκα Ἀτικῆς), Ἀθημονῶν ὅμως διὰ τὴν καθιστέρησιν τῆς ἐλεύσεως τοῦ εἰδικοῦ πλοίου, ἀποπειρᾶται τὸ πρῶτον τὴν Μεγάλην Τρίτην τοῦ 1941 νὰ διέλθῃ μετὰ 3 ἐτέρων Ἀγγλων αἰχμαλώτων τὸ Αἰγαῖον πέλαγος διὰ μικρᾶς λέμβου, διὰ νὰ διεκπεραιωθῇ εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Ἡ ἀναχώρησις ἐγένετο ἀπὸ τὸν Πύργον τοῦ Νεωρίου τῆς Ἰ. Μ. Μ. Λαύρας καὶ κατόπιν κοπιώδους ταξειδίου ἔφθασαν τὰ Τουρκικὰ χωρικά ὕδατα, ὅτε ἤρχισαν νὰ πνέουν ἐνάντιοι σφοδροὶ βόρειοι ἄνεμοι. Τὴν νύκτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης πρὸς τὴν Μ. Παρασκευὴν μένεται ἡ θάλασσα, σχίζονται τὰ πανιά τῆς λέμβου, τὰ κουπιὰ θραύονται ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτῶν προσπαθείᾳ νὰ προχωρήσουν, συγχρόνως χάνουν καὶ τὸ πηδάλιον καὶ δὲν ἀπομένει παρὰ ἡ στιγμή τοῦ καταποντισμοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ δρασοφοροῦντος ἀκόμη ἀξιωματικοῦ ὑπῆρχε κἄτι ἰσχυρόν, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν Θεόν. Δίδει εἰς τοὺς Ἀγγλους νὰ ἐννοήσουν ὅτι μόνον ὁ Θεὸς δύναται νὰ τοὺς σώσῃ καὶ γονικλινεῖς προσεύχονται συνεχῶς, διὰ νὰ φθάσῃ ἡ Θεία βοήθεια κατὰ τὸν ἀδιάφυστον λόγον τοῦ ἱ. εὐαγγελίου «αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Ματ. 7. 7.). Τὴν πρώτην τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς μόλις ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ τὸ σκότος, βλέπουν ἐκπληκτοὶ ὅτι εὐρίσκονται καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ εἰς τὸν Πύργον τῆς Λαύρας ἐκεῖ ὅθεν ἐξεκίνησαν, ἐκδηλώνοντες τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Κύριον διὰ τῶν ἀκρατήτων δακρῶν των. Δικαίως ὁ Σπῦρος ἐθεώρει τὸ γεγονός ὡς θαῦμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐνισχύθη ἔτι περισσότερον ἡ πίστις αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἐπιτυχῶν βραδύτερον τὴν ἀσφαλῆ ἀναχώρησίν του διὰ τὸν προορισμόν του.

Ὁ Κύριος ἐπεφύλασσε εἰς τὸν ἀγαπητόν του φίλον τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ χύσῃ τὸ αἷμα του διὰ τὴν ἐλευθερίαν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπως καὶ ὁ Μονογενὴς Αὐτοῦ Υἱὸς ἔχυσεν τὸ Πανάγιόν Του αἷμα διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἀνθρωπὸν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ἦδη ἀσφαλῶς ἀναπαύεται μετὰ τῶν Μαρτύρων τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως.

ΜΙΑ ΓΟΝΙΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΙΑ

Τῇ 7ῃ παρ. Ἰουλίου συνεπληρώθησαν 40 ἔτη, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη εἰς τὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας 70 ἐν Ἀθήναις τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ θρησκευτικοῦ Περιοδικοῦ ΖΩΗ, ὄργανον τῆς ὁμωνύμου ἀδελφότητος Θεολόγων, ἧτις ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας προσήνεγκεν εἰς τὸ Ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος, ὅστις θὰ θελήσῃ ν' ἀνεύρῃ τὰ αἷτια τῆς ἀναζωπυρήσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθημάτων καὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀνακαινίσεως, θὰ σταθῇ ἀναμφιβόλως εἰς τὸν ἱστορικὸν πλέον σταθμὸν τῆς 7ης Ἰουλίου 1911 καὶ πολλὰ θὰ γράψῃ διὰ τὴν διαρρεύσαν τεσσαρακονταετιάν, ἀπὸ θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως, διότι πολλὰ ὄντως ἐπετέλεσεν ἡ ἀδελφότης Θεολόγων ΖΩΗ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας κατ' αὐτήν.

Τὴν πρὸ τοῦ 1911 ἐποχὴν διακρίνει ὁ λιμὸς τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Κυρίου (Ἄμως Η. 11) ἀφοῦ ἐκτὸς τῶν ὀλίγων μελῶν τῆς Ἀναπλάσεως καὶ ἐνίων ἀρχιερέων, οὐδεὶς ἄλλος ἐκύρητε. Σήμερον χάρις εἰς τοὺς ὑπὲρ ἑκατὸν ἱεροκήρυκας τῆς Ζωῆς καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς συνεργαζομένους, ἀκούεται παντοῦ ὁ Θεῖος Λόγος μόνον πρὸς οἰκοδομὴν τῶν πιστῶν καὶ ἐστερημένος πολιτικῆς ἢ ἄλλης τινὸς χροιάς, τὸ δὲ χριστιανικὸν ἔντυπον καὶ βιβλίον εἰσέρχεται καὶ εἰς τὴν τελευταίαν καλύβην.

Ἡ ΖΩΗ ἐδημιούργησεν ἐπὶ πλέον καὶ καταλλήλους πνευματικούς οἱ ὅποιοι διὰ τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως ἀνακουφίζουν χιλιάδας ψυχῶν καὶ καλλιεργοῦν τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν τελεσφορώτερον, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, μείζων καὶ μονιμωτέρα ὠφέλεια προέρχεται εἰς τὸν πιστὸν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, παρὰ ὑπὸ τοῦ θείου κηρύγματος, τὸ ὅποιον τυγχάνει παρασκευαστικὸν τῆς ἐξομολογήσεως. Διεπαιδαγώγησεν ἐν Χριστῷ τὴν Νεολαίαν διὰ τῆς ἰδρύσεως Κατηχητικῶν Σχολείων, ἀφοῦ πρῶτον ἵδρυσεν στελεχὴ Κατηχητῶν καὶ διὰ καταλλήλων παιδικῶν ἀναγνωσμάτων

καὶ περιοδικῶν, ὡς ἡ Ζωὴ τοῦ Παιδιοῦ. Χάρις εἰς τὴν Ζωὴν καὶ τὰς σχετικὰς μετὴν θεϊαν Λατρείαν ἐργασίας αὐτῆς οἱ ἐκκλησιαζόμενοι συνειδητῶς μετέχουν τῆς θείας Λειτουργίας καὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρεύουν τὸν Κύριον, μετέχοντες τοῦ Ποτηρίου τῆς ζωῆς τακτικῶς.

Ἰδρυσεν πρότυπον Κοινόβιον, καὶ συγχρονισμένον μοναχικὸν βίον ἐν μέσαις Ἀθήναις. Ἐχρησιμοποίησε τὴν γυναῖκα εἰς τὸ ἔργον τῆς χριστιανικῆς διαπαιδαγωγήσεως, ὡς ἡ ἀρχαία ἐκκλησία διὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Διακονισσῶν, ἰδρύσασα γυναικείας ἀδελφότητας, τὰ μέλη τῶν ὁποίων εἴτε ὡς ἀδελφαὶ ἐν Νοσοκομείοις, εἴτε ὡς Κατηχήτριαι ἐργάζονται μετὰ ἱεραποστολικὸν ζῆλον πρὸς περιφρούρησιν τῆς εὐεπιφόρου εἰς τὸ κακὸν γυναικείας φύσεως.

Καὶ ἐν ὀλίγοις, ἰδρυσεν πρώτη ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ἐσωτερικὴν ἱεραποστολὴν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἔδρασε καὶ δρᾷ εὐεργετικῶς καὶ εἰς τὸν ἔξω τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου Ἑλληνισμὸν καὶ παρουσίασε ἡμέρας τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας πλήρεις δόξης καὶ μεγαλείου. Λυπηρὸν καὶ ἀποκαρδιωτικὸν τὸ ὅτι ἔνιοι ἐκκλησιαστικοὶ παράγοντες ὑποβλέπουσιν ἀβασίμως τὸ ἀναγεννησαν τὸ Ἔθνος ἔργον αὐτῆς. «Ἡ καλὴ ἢ κακὴ τύχη τῶν λαῶν, λέγει ὁ WILAMOWITZ εἶναι ἐν πολλοῖς συνάρτησις τῶν στοιχείων τῆς ἠθικῆς του δυνάμεως ἢ τῆς ἠθικῆς του ἐκλύσεως. Παρατεινομένη ἠθικὴ ἐξάρθρωσις καταλύουσα κάθε ψυχικὴν ἀναισθησίαν, οὐδεμίαν πλεον γεννᾷ ἀντίδρασιν πρὸ τῶν κινδύνων ἠθικῆς ἢ ἐθνικῆς προσβολῆς. Κάθε ἐθνικὴ φιλοτιμία ἔχει σβύσει».

Ἡ ΖΩΗ ὅθεν ἐργαζομένη ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναγεννήσασα τῶν πιστῶν ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τοῦ Ἔθνους μας καὶ δέον νὰ μὴ παρεμβάλωνται ἐμπόδια εἰς τὸ ἐθνοσωτήριον ἔργον αὐτῆς. Ὁ Πανάγαθος Θεὸς καὶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἄς εὐλογῇ ἔτι μᾶλλον τὸ ἔργον της, τοὺς ἐργάτας της καὶ τὸ ἱερὸν Κοινόβιον της, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

ΔΟΞΑ ΕΝ ΥΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩ

Θεῖο Παιδί τῇ φάτνῃ Σου, θάρθω νὰ προσκυνήσω
 Σὰ μάγος εἰς τὰ πόδια Σου, τὰ δῶρα μου ν' ἀφίσω.
 Τὸ λαμπρὸ ἀστέρι Σου, τὸ δρόμο μου ὀδηγᾷει
 Στὸ σταῦλο ἐκεῖ τῆς Βηθλεέμ... Ἡ πλάσι ὅλη σκιρτάει...

***

Ἦ τί νυχτιὰ εἶναι αὐτή! Τί θεία ὀπτασία,
 Ὅπου γιὰ μᾶς Βασίλισσα γίνηκε ἡ Μαρία!..
 Ἄγγελοι ἀπ' τὸν οὐρανὸ γλυκὸ σκοπὸ τονίζου
 Καὶ ψάλλουνε τὴ δόξα Σου κι' εἰρήνη μᾶς χαρίζου.

***

Θεῖο Παιδί, ποῦ λύτρωσι θὰ φέρῃ ὁ ἐρχομὸς Σου
 Καὶ ἡ ἀγάπη Σου γιὰ μᾶς θὰ φέρῃ τὸ Σταυρὸ Σου.
 Ἄσε κοντὰ στὴν κούνια Σου νὰ γύρω τὸ κεφάλι
 Καὶ νὰ σοῦ πῶ ἡ ἀγάπη μου τὸ πόσο εἶνε μεγάλη!

***

Δόξα στὴ γῆ, στὸν οὐρανὸ... Μεγάλῃ εὐδοκίᾳ,
 Γιὰ μᾶς γεννήθηκε Χριστὸς... Μάνα μας ἡ Μαρία.
 Ὁ Ἄναρχος σήμερα ἄρχεται... Βασίλέψ' ἡ ἀλήθεια
 Καὶ Νιὰ Ζωὴ ἀπλώνεται στὰ μαραμμένα στήθεια...

***

Ὁ Λόγος ἐνσαρκώθηκε... Ἄγγελοι σιωπήστε...
 Μείνει' ἐκεῖ στὸν οὐρανὸ, τὴ λύρα σας ἀφήστε...
 Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο... Εἶναι καὶ δικό μας.
 Ἐμεῖς θὲ νὰ τὸν ψάλλουμε : — Δόξα εἰς τὸν Θεὸν μας! —

***

Θεῖο Παιδί, ῥίξε τὸ φῶς στὴ μαυρισμένη πλάσι
 Κάμε μεσ' τὴν ἀγάπη Σου σιγὰ νὰ ξαποστάσῃ
 Ἡ ἀλήθεια νὰ κηρυχθῇ σ' ὅλα τῆς γῆς τὰ μέρη
 Κι' ἡ Γέννησίς Σου ἥλιος, φῶς φλογάτο μεσημέρι...

Α. Α. Π.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

1. Χριστούγεννα.

Με χαράν μεγάλην οί πιστοί τοῦ Χριστοῦ ἐφορτᾶζουν τὰς μεγάλας ἐφορτὰς τοῦ Δωδεκαημέρου, ἧτοι τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ Λόγου, «τῆς μητροπόλεως τῶν ἐφορτῶν», κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον καὶ θείας Αὐτοῦ ἐν Ἰορδάνῃ Ἐπιφανείας. Ἡ χαρὰ δὲ αὕτη εἶναι ἀπότοκος τῆς γνώσεως τῶν θείων ἀγαθῶν τῆς υἰοθεσίας καὶ σωτηρίας, ὅτινα ἐδώρησατο τῷ κόσμῳ ὁ ἐν σπηλαίῳ τεχθεὶς Σωτὴρ ἡμῶν, «οὐδεὶς δὲ αἶρει αὐτὴν ἀφ' ἡμῶν» (Ἰωάν. ΙΣΤ' 22). Δυστυχῶς ἑκατομμύρια χριστιανῶν σήμερον δὲν θὰ ἔχωσι τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀκούσωσι, τὸ «Χριστὸς γεννᾶται» καὶ ἐκδηλώσωσι τὴν χαρὰν αὐτῶν διὰ τὸ κοσμοϊστορικὸν τοῦτο γεγονός, οὔτε νὰ αἰσθανθῶσι τὴν παρηγορίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τέρψιν τῶν θεσπεσιῶν ὕμνων τῶν Χριστουγέννων. Ὡς ἀνέγραψεν ὁ πολιτικὸς τύπος τῆ 21-11-51, «Τὸ Ἐπιτελεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Σοβ. ζώνης ἐν Γερμανίᾳ ἐκοινοποίησε διαταγὴν πρὸς ὅλα τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, ὅπως καταργήσωσι τὰς συνήθεις ἐφορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ ἐφορτάσωσι ἀντ' αὐτῶν τὰ γενέθλια τοῦ Στάλιν, τὰ ὅποια συμπίπτουν μετὰ τὴν 21ην Δεκεμβρίου» !! Κατὰ τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1941, ἧτοι πρὸ 10 ἐτῶν, ὁ Ῥαδιοφ. Σταθμὸς τοῦ Λάντσιγ εἶπεν ὅτι ἡ γέννησις τοῦ Χίτλερ ὑπῆρξεν ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς Γερμανίας καὶ οὐχὶ ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ !! Δὲν ἐβράδυνεν ἡ τιμωρία. «Πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδία ἀνδρός», λέγει ὁ θεῖος λόγος (Παροιμ. ΙΗ. 12) καὶ «ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ἔυπαρὸς ἔυπαρειθήτω ἔτι.... ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ.... ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ» (Ἀποκάλ. ΚΒ. 11). Καθηῆκον ἡμῶν, οἵτινες ἔχομεν τὴν εὐτυχίαν νὰ πανηγυρίσωμεν τὸ μέγα γεγονός τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ ἀκούσωμεν τοὺς τερψιθύμους ὕμνους τῶν Χριστουγέννων, τοὺς ὁποίους ἐφιλοτέχνησεν ὁ πρῦτανις τῶν ὕμνογράφων καὶ ἡ εὐλαλὸς ἀηδὼν, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, νὰ προσευχηθῶμεν καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες δὲν θὰ ἀκούσωσι τούτους, ἵνα ὁ Κύριος συντάμη τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας αὐτῶν. Ἄς προστίσωμεν δὲ νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν γενομένην εἰς ἡμᾶς μετὰ τὴν τιμὴν, διότι, ὡς λέγει ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου δι' ἡμᾶς τὸ ὑψηλὸς Θεὸς ἐπὶ γῆς ἐφάνη ταπεινὸς ἀνθρώπος». Καὶ διὰ νὰ μεταγεραισθῶμεν λόγους τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. «Τὸν σαρκωθέντα Θεὸν ἄς

δοξάζωμεν διὰ τὴν τόσῃν συγκατάβασιν, καὶ κατὰ τὴν δυνάμιν μας ἅς ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀξίαν του καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀμοιβήν· καμμία δὲ ἀμοιβή πρὸς τὸν Θεὸν ἐκ μέρους μας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ παρὰ μόνον ἢ σωτηρία ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν καὶ ἢ διὰ τὴν ἀρετὴν ἐπιμέλεια».

2. Πρέπει νὰ καταργηθῆ.

Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος ἡμῶν ἐδημοσιεύθη ἄρθρον φίλου, δι' οὗ ἀποδεικνύεται διὰ πολλῶν τὸ ἀσύμφορον τοῦ ἰδιορρυθμοῦ συστήματος καὶ ἀντίθετον αὐτοῦ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἡμῶν Πατέρων τεθεσπισμένα καὶ ἀπ' αἰῶνων καθιερωμένα θέσμια τοῦ Μοναχ. βίου. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Ἅγιον ἡμῶν τόπον καὶ τὰς ἀδελφὰς ἰδιορρυθμοὺς Μονὰς ἐπιβάλλει νὰ ἐπανέλθωμεν καὶ αὐθις καὶ παρακαλέσωμεν αὐτὰς νὰ θελήσωσι νὰ καταργήσωσι τὸ ἀντικανονικὸν καὶ φθοροποιὸν τοῦτο σύστημα. Δὲν θὰ παύσωμεν δὲ νὰ παρακαλῶμεν τὸν Πανάγαθον Θεὸν νὰ φωτίσῃ αὐτὰς εἰς τοῦτο καὶ νὰ τονίζωμεν πάντοτε ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῆ, ὡς ὁ Κάτων ἐτόνιζεν εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἀγορεύσεώς του περὶ τῆς Καρχηδόνας ὅτι πρέπει νὰ καταστραφῆ.

3. Καὶ ἄλλη κατάργησις.

Ἐποῦ ὁ λόγος περὶ καταργήσεως, ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν νὰ καταργηθῆ καὶ ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Νόμου 1882 «Περὶ ὁυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησίαν (ἰδὲ Ἐκκλησία ἡμ. 15-10-51 σελ. 227) δι' οὗ ἐπιτρέπεται τὸ μεταθετὸν τῶν ἐπισκόπων, διότι ἀντίκειται τοῦτο εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ κατ' ἀκόλουθον λόγον εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἑλλην. Βασιλείου, Ὁ ΚΑ' κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου διαγορεύει «Ἐπίσκοπον ἀπὸ παροικίας εἰς ἑτέραν μὴ μεθίστασθαι, μήτε αὐθαιρέτως ἐπιρρίπτοντα ἑαυτὸν, μήτε ὑπὸ λαῶν ἐκβιαζόμενον, μήτε ὑπὸ ἐπισκόπων ἀναγκάζομενον» μένειν δὲ εἰς ἣν ἐκκληρώθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξ ἀρχῆς Ἐκκλησίαν καὶ μὴ μεθίστασθαι αὐτῆς...» (Σύνταγ. Ἱ. Καν. Ῥάλλη—Ποτλῆ Γ' τόμ. σελ. 164 ἰδὲ καὶ 14ον Ἀποστολ. καὶ 15ον Οἰκουμ.) «Ἡ φαύλη συνήθεια» ὡς καλεῖ τὸ μεταθετὸν τῶν ἐπισκόπων ὁ Ὅσιος Κορδοῦσης (Κανὼν Α' Σαρδ.) ὅπου ἐφηρομόσθη ἐγένετο πρόξενον μεγίστης ζημίας τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ μειώσεως τοῦ Ἀρχιερατικοῦ γοήτρου.

4. Ἐξ οἰκείων τὰ βέλη.

Εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐνορία» ἀρ. 126 σελ. 230 ἐδημοσιεύθη ἄρθρον Καθηγητοῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δι' οὗ ἐπισημαίνεται πνευματικὸς ἐκ Μονῆς προερχόμενος καὶ ἐμμέσως καθάπτονται αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ «ὅπου ἐπικτρατεῖ τὸ ἀρνητικὸν στοιχεῖον» !! ὡς ἐπι

λέξει αναγράφεται. Δέν θέλομεν νά ἀμφισβητήσωμεν τά τοῦ Πνευματικοῦ, ἀφοῦ λέγονται ὑπό Θεολόγου Καθηγητοῦ. Δέν ἔπεται ὅμως ὅτι ἅπαντες οἱ ἐκ τῶν Μονῶν ἐξομολόγοι, εἶναι τοιοῦτοι. Ἡ Ἐκκλ. ἱστορία μαρτυρεῖ ὅτι ἐν ταῖς Ἰ. Μοναῖς δέν ἐπεκράτησε «τὸ ἀρνητικὸν στοιχεῖον», ἀλλὰ τὸ θετικὸν καὶ ἡ δημιουργία. Ἐκεῖ ἐκαλλιεργήθησαν καὶ διετηρήθησαν τὰ γράμματα καὶ αἱ καλαὶ τέχναι καὶ ἡ μουσική, ἐναντίον τῆς ὁποίας δέν εἶναι ὁ Μοναχισμός. Ἐκεῖθεν προήλθον οἱ περίφημοι πνευματικοί, τὰ φωτεινότερα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ὅτι καλὸν Ἐκκλησιαστικῶς καὶ Ἐθνικῶς ἔχομεν. Ἐάν μεταξὺ τῶν Πνευματικῶν τῶν ἐκ Μονῶν προερχομένων εἶναι καὶ τινες ἀκατάλληλοι διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς Πατρότητος λειτουργήματα, τοῦτο εἶναι ἐξαιρέσεις καὶ ὄχι κανόν. Ἐάν δὲ σήμερον αἱ Ἰ. Μοναὶ εἶναι, ἐπὶ ἐκκλησιαστικῇ καὶ ἐθνικῇ ζημίᾳ, ἐν παρακμῇ, διὰ τοῦτο εὐθύνονται πολλοὶ ἄλλοι πρῶτον καὶ εἶτα αἱ Ἰ. Μοναί. Εὐθύνονται δὲ καὶ Θεολόγοι, οἵτινες δέν πρέπει ἐμμέσως νά βάλλωσι κατὰ αἰωνοβίου ἐκκλησ. θεσμοῦ, ἀνεκτιμήτους προσενεγκόντος τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ Ἐθνεί ὑπηρεσίας. Ἰκανὰ τὰ ἐξ ἄλλοτριῶν μῆ καὶ ἐξ οἰκείων τὰ βέλη.

5 Εὐόϊωνα σημεῖα.

Ἐκ τοῦ Ἐκκλησ. περιοδικοῦ «Ζωή» (ἡμ. 20-9-51) πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ ἀδελφότης «Ζωή» κατήρτισε Κατηχητάς, οἵτινες ἐδίδαξαν εἰς 1.701 Κατηχ. Σχολεῖα τῶν διαφόρων Μητροπόλεων τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νήσου Κύπρου μὲ σύνολον 150.000 περίπου μαθητῶν, ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἐάν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας θά κατηρτίσθησαν πλείονες Κατηχηταὶ (δέν εἶδομεν ἐπίσημον αὐτῆς ἔκθεσιν) τῶν τῆς Ζωῆς, τότε καθ' ὅλον τὸ Κράτος οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχ. Σχολείων θά ἀνήλθον εἰς ὑπερτριακοσίας χιλιάδας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς στροφῆς τῆς νεολαίας μας πρὸς τὸν Χριστόν, τὴν πηγὴν τῆς εὐτυχίας, εἶναι λίαν εὐχάριστον καὶ προμηνύει χρηστὰς διὰ τὸ μέλλον ἐλπίδας, ὅτι δηλ. «θά χαροῦμε τὴν Ἑλλάδα στοῦ Χριστοῦ τὸ φῶς λουσμένοι» ὡς λέγει καὶ ἐν ποίημα τῶν Κατηχητικῶν. Εἶναι ἄξιος σνγχαρητηρίων οἱ ἀφανεῖς Κατηχηταὶ καὶ Κατηχητρίαι διότι ἀθορύβως καὶ ἀνιδιοτελῶς ἀπεργάζονται τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἐθνους. Ὁ Χριστὸς τοὺς εὐλογεῖ καὶ τὸ Ἐθνος θά τοὺς εὐγνωμονεῖ.

6 Σύγχρονοι μάρτυρες Χριστοῦ.

Δύο νέοι, μόλις εἴκοσιν ἐτῶν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας των, Δουκᾶς Νικολαΐδης καὶ Χαράλαμπος Χαβανίδης ὀνομαζόμενοι, μέλη τῶν ἐργαζομένων Κατηχ. Σχολείων Θεσ/νίκης, ἅτινα ἀθορύβως ἐργάζονται διὰ τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἐθνους μας, ἠθέλησαν ὁμοῦ μετ' ἄλλων εἴκοσι συναδέλφων των, τὴν ἡμέραν τῶν χριστουγέννων, ἀντὶ νὰ

παρμείνωσιν εἰς τὸν οἶκον των, νὰ ὑπάγουν νὰ μεταδώσουν καὶ εἰς ἄλλους τὴν «χαρὰν τὴν μεγάλην, ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτήρ», τὴν ὁποίαν αὐτοὶ ὡς παιδιὰ τοῦ Χριστοῦ εἶχον. Μετέβησαν εἰς Καβάλαν, Δράμαν καὶ ἄλλαχοῦ μεταδίδοντες τὴν χαρὰν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ μήνυμα τοῦ λυτρωμοῦ· ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς οἰκειοὺς των, μὲ τὸ χριστιανικὸν τραγούδι εἰς τὸ στόμα, ἐπέταξαν, ὡς ἄγγελοι ποῦ ἦσαν, εἰς τὸν οὐρανόν, κοντὰ εἰς τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον ἐκήρυττον, λόγῳ ἀνατροπῆς τοῦ αὐτοκινήτου. Οὕτως ἔδωκαν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των εἰς τὸν Χριστόν, γενόμενοι θύματα τοῦ καθήκοντος καὶ παράδειγμα εἰς ὄλους ἡμᾶς. Αἰωνία τους ἡ μνήμη. Εἰς αὐτοὺς ἔχουν ἐφαρμογὴν οἱ σίχοι τοῦ ποιητοῦ ἀειμνήστου Γ. Βερίτη.

«Τί κι' ἂν πέθαναν; ἤρωας καὶ πάλι θὰ τοὺς λένε,
κι' ἂν σκοτωμένα κοίτονται τ' ἀνδρεῖα παλληκάρια
θὰ μένη ἐδῶ ἡ δόξα τους κι' ὄλοι γι' αὐτοὺς θὰ κλαίνε».

7 «Ἐν καινότητι ζωῆς».

Τὸ τεῦχος τοῦτο θὰ εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωστῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου, τοῦ Σωτηρίου ἔτους 1952. Ἡ χρηστότης τοῦ Κυρίου παρέτεινε τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν ἡμῶν διὰ νὰ καταρτισθῶμεν χριστιανικῶς καὶ «μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ἡμῖν» (Γαλ. Δ. 19). Ἵνα δὲ κατορθωθῆ τοῦτο, δέον κατὰ τὸ καινὸν τοῦτο ἔτος, νὰ περιπατήσωμεν «ἐν καινότητι ζωῆς» (Ῥωμ. ΣΤ. 5) καὶ «ὡς τέκνα φωτός (Ἐφ. Ε. 8), «σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. Δ. 3). Αὐτὴν τὴν εὐχὴν δίδομεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν ἀναγνώστας ἐκ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Σωτηρίου ἔτους 1952.

Κατὰ τὰς οἰκονομαχικὰς περιόδους καὶ τὰς τῶν ἐνώσεων, ἡ ἐπίδρασις τοῦ μοναχισμοῦ ἐπὶ τοῦ Ἔθνους ἔσωσεν αὐτὸ ἐξ Ἐθνικῆς ἐκμηδενίσσεως. Ἐν μνημεῖον δόξης τοῦ μοναχισμοῦ εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Θεοδώρου τῆς Μονῆς Στουδιτῶν πρὸς τὸν εἰκονομάχον Λέοντα τὸν Ἀρμένιον «Βασιλεῦ, λέγει ὁ Θεόδωρος, μὴ παρασάλευε τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν. Σὺ μὲν ἐπιστεύθη ἡ μόνη πολιτικὴ κατάστασις καὶ τὸ Στρατόπεδον. Τούτων φροντίζε, τὴν δ' ἐκκλησίαν ἕασσον Ποιμέσι καὶ Διδασκάλοις κατὰ τὸν θεῖον λόγον· εἰ δὲ μὴ βούλει παρέχειν τούτοις καὶ εἶναι μετὰ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀπάντων, ἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ βουλευθεῖ παρατρέψαι ἡμᾶς, οὐκ ἀκουσόμεθα αὐτοῦ, μήτι γε βασιλέως!!».

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΕΩΜΗΣ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

"Ανω: μετά τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

Κάτω ἐξερχόμενος αὐτῆς.

(Φωτογραφίαι ληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ν. Πανταζοπούλου)

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Οικουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἀγ.

Ἵεροσολύμων ἐκοινοποιήθη γράμμα τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀπευθυνόμενον πρὸς ἅπαντας τοὺς ἡγουμένους, προΐσταμένους καὶ λοιποὺς μοναχοὺς τοῦ Ἀγ. Ὁρους δι' οὗ σημειοῦται, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1947 ὅτε ἐπεσκέφθη τὸ Ἀγ. Ὄρος ἡ προηγουμένη Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, οὐδεὶς φάκελλος ὑπεβλήθη αὐτῇ περὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως ὠρισμένων μοναχῶν περὶ ὧν ἐλήφθη τότε ἀπόφαισις καὶ ἐν συνεχείᾳ προτρέπει πάσας τὰς Ἱερὰς Μονὰς ὅπως ἐργασθῶσι συντόμως διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχεῖαν ὁλοκλήρωσιν τῆς πνευματικῆς ἐξυψώσεως τῶν ἱερῶν Σκηνωμάτων.

Ἐσαυτὼς καὶ ἕτερον γράμμα εἰς ἀπάντησιν αἰτήσεως τῆς Ἱ. Μονῆς Μ. Λαύρας καὶ τοῦ Γέροντος τοῦ ἐν Καρυαῖς κελλίου αὐτῆς «Ἀγ. Γεώργιος», περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἀνακηρύξεως ὡς ἀγίου, τιμωμένου τῇ ἐπετείῳ ἡμέρᾳ τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ — 14 Ἰουλίου — Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, δι' οὗ ζητεῖ τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα στοιχεῖα. Ἐπίσης ζητεῖ στοιχεῖα ἀγιότητος καὶ δι' ἄλλους μοναχοὺς διακριθέντας ἐπὶ ὁσιότητι βίου καὶ ἀγιότητι ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.

Διοικητὴς Ἀγ. Ὁρους. Κατὰ τὰς ἐξ Ἀθηνῶν τηλεγραφικὰς πληροφορίας διωρίσθη νέος Διοικητὴς Ἀγίου Ὁρους ὁ παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐκκλησιῶν Β. Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ὑπηρετιῶν ἤδη ἐξάιρετος ὑπάλληλος κ. Κωνστ. Κωνσταντόπουλος, ὁ διορισμὸς τοῦ ὁποίου ἠκούσθη ἐν Ἀγίῳ Ὄρει μετὰ πάσης ἱκανοποιήσεως διότι εἶναι τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν προώθησιν τῶν διαφόρων ληφθεισῶν ἀποφάσεων τῆς ἐν γένει ἀνασυγκροτήσεως τοῦ ἱ. ἡμῶν τόπου.

Ἀφίξεις. Οἱ διάφοροι ἐπισκέπται τοῦ Ἀγίου Ὁρους λόγῳ τοῦ χειμῶνος περιορίσθησαν σημαντικῶς. Ἐκ τούτων τὴν ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν οἱ κ. κ. Donatd Perry Ἀμερικανός, Erik Pellaneu Φιλανδὸς φοιτ. Θεολ., Andre Spira Γερμανὸς Φοιτ., Erik Leclert Γάλλος Καθηγ., Οἰκονόμος Γ. Παπαθεοδώρου καὶ Ν. Μεταξᾶς Πολ. Μηχαν. ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως, Χρ. Πίνκας καὶ Χ. Καλλινηκίδης ἐκ Θεσ/νίκης, Ἐτ. Λαδᾶς Δημοσιογρ. ἐξ Ἀθηνῶν, Γ. Προακονᾶς ἐκ Νέων Ῥόδων, Ζ. Βασιλάρος ἐκ Πλωμαρίου καὶ Αὐγερ. Χαλάτης ἐκ Πολυγύρου.

Δ Ω Ρ Ε Α Ι

Μᾶς ἀπεστάλησαν τὰ ἑξῆς ποσὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἡμετέρου δωρεὰν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ:

Οἱ κ. κ. Ν. Κράλλης Ἀθῆναι καὶ Θ. Εὐθυμίου Λάφνη ἀνά 100.000 Δρ., Γ. Τουλιᾶτος Ἀθῆναι, Ξενοδοχεῖον Μεγ. Βρετανία Θεσσαλονίκη καὶ Ἡλ. Σωτηρόπουλος Τελωνειακὸς Θεσ)νίκη ἀνά 50.000, Σ. Γιαννήρης Ταξι)ρχος ἐ. ἀ. Ἀθῆναι 40.000, Γ. Σάββας Μολυβδοκκλησιώτης Καρραι 30.000, Κέντρον Ἀλλοδαπῶν Θεσ)νίκης καὶ Γ. Νικόλ. Νεασκητιώτης ἀνά 25.000, Κ. Θεοχάρης ὑποστρ. ἐ. ἀ. Ἀθῆναι, Ζ. Βλαχόπουλος Θεσ)νίκη, Ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ Σαρλάτων Κεφαλληνίας, προηγ. Ἀνθιμος Φιλοθεΐτης, Γ. Διονύσιος Φιλοθεΐτης καὶ ἱερομ. Ἀρτέμιος κελ. Ἰβηρίτης ἀνά 20.000, Ε. Καλυφὸς Ἀγιάσος Μυτιλήνης 15.000, καὶ Ἀρχιμ. Ἀρκάδιος Μανωλίδης Ἀμουλιανὴ 10.000.

᾿Ωσαύτως ἐξ Ἀμερικῆς οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεξεκιήλ Σχολάρχης τῆς Ἑλλ. ὀρθοδ. Θεολ. Σχολῆς Μπροῦκλιν δολ. 10. καθηγεται καὶ φοιτηταὶ τῆς αὐτῆς Σχολῆς δολ. 10, Ἀρχιμ. κ. Διον. Μαυριᾶς ἐφημέριος τῆς ἰδίας Σχολῆς δολ. 5 καὶ Κα Γεωργία Λαζοπούλου Μιννεάπολις δολ. 5.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.
